

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Minerva, sive de causis latinae linguae commentarius

Sánchez, Francisco

Schoppe, Caspar

Perizonius, Jacobus

Franequera, 1687

Cap. III. - Enumerantur ordine activa multa, quae hactenus credita sunt
neutra impersonalia, vel deponentia

[urn:nbn:de:bsz:31-109138](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109138)

Cic. lib. 13. epist. 28. Tum studia illa, quibus ante delectabamur, nunc etiam vivimus. Adrianus Turnebus lib. 10. cap. 1. Adversariorum, super illud Perfi; Iratum Eupolidem pręgrandi cum fene palles. Audacter, inquit, dictum est, Pallere Eupolidem; ut si diceret, pallere pallorem, quod est, qui palles, quod tam impense illis poętris operam impenderes, ut decolorem contraxeris infano labore vultum. Hęc ille. Similia sunt; Alios suspirat amores; * Crepat sulcos, & vineta. de quibus suis locis, Advertendum insuper, accusativum cognatum, qui est in verbis simplicibus, posse etiam in compositis subintelligi; ut, abiit, interit, perit, scilicet, viam, vel iter.

C A P. III.

Enumerantur ordine Activa multa, quę hactenus credita sunt neutra impersonalia, vel deponentia.

Quoniam ex Aristotele citavimus, omnem motum, aut actionem, aut passionem esse, nihilque medium, quod neutrum possit verę appellari, consentaneum erit,

O 4

* Crepat sulcos & vineta] Heic est Ellipsis, non in constructione, sed in sensu. Nam revera Accusativi hi proxime reguntur à Verbo, sed quod interpretandum cum Ellipsi rē dicere, memorare: Atque adeo erepat sulcos est cum crepitu memorare & jactare. Sic Plaut. Mil. III. 1. 57. Neque publicas res clamo, neque leges crepo. Liv. I. 17. Fremere plebs multiplicatam servitutem. Sall. Jug. 104. Postquam errasse Regem, & Jugurtha scelere lapsam deprecari sunt. Sic excusare morbum &c. h. e. in excusando allegare, quamvis tamen hoc forsā etiam per Ellipsin exponi queat. Ita vero Tac. An. V. 2. Magnitudinem negatarum excusavit. Et hinc Plaut. Afin. III. 1. 31. Excusatio mopia. Vide plura ad pag. 221. 223.

At vide
Notas
seqq. ut
& ad
sup. ca-
put.

Verba
Activa
duorum
generum.

erit, verba neutra rejicere, quibus videlicet, id quod non est in rerum natura, velint Grammatici nuncupari. Ratio illorum, si ratio ea dicenda est, sic habet; Videmus verbum Amo, significare actionem, & verbum Amor, passionem: Sed verbum, Sedeo, in medio amboꝝum est; quia nec actionem, nec passionem significat. Sed falluntur, qui hæc comminiscuntur; nam si verum scrutari velint, invenient profectò activa omnia in duplici constituta differentia: quædam enim uni tantum accusativo junguntur; ut, vivo, sedeo, dormio: quædam variis accusativis; ut, amo, amplector, judico. In illis * non apponitur accusativus, quia certissimus; in his apponitur, quia incertus. Unde illa, quæ tu vocas absoluta, vera & prima sunt activa, & in primo loco activorum collocanda. Itaque sedeo, † magis activum est, quam amo, aut percutio: Aristot. enim, & Cic. in Topicis hanc regulam nobis tradunt; *Quæ se ipsis contenta sunt, meliora sunt, quàm quæ egent aliis.* Et vero, quum dicis, *Petrus sedet, dormit, jocatur,* in quolibet horum sensum absolvistis, ita ut nihil desiderari videatur; at quum dicis, *Petrus fugit, percussit, vidit,* imperfectum sensum reliquistis; propterea quod manca illa verba sunt sine accusativi appositione.

Nunc ad verba enumeranda me converto, quæ falsò neutra putantur; in quibus illud

ve-

* Non apponitur Acc. Nec apponi opus, quia nihil significabit, etiamsi appodatur.

† Magis activum est. Immo revera longe minus, quia non habet patientem in quem exserat actionem suam; quum tamen secundum Aristotelem & ipsum Sanctiumini omni actione vera & justa, alterum esse debeat, quod agat, alterum quod patiatur.

velim mihi concedi, quod superius probatum est, satis mihi esse ad probandum, si in passiva testimonia citentur; etiam illorum, quæ dicuntur ab istis impersonalia; ut, *caletur, egetur, curritur, peccatur*: nam si, ut jam diximus, impersonalia illa facta in passiva nulla sunt, hæ voces, *egetur*, *Vide ad caletur*, activum verbum satis superque demon-
strabunt; ut, *egetur*, subaudi *egetas*; *egeo ege- cap. supe- rius. Et*
statem. Ubi cumque item participium in *Dum*, ad pag.
da, dum, reperitur, sive solum in *Dum*, sive 224.
cum substantivo, semper denotat verbum
activum; ut, * *serviendum est*, subaudi *servire*;
micandum est, sub, *micare*; *bibendum est*, subaudi
bibere.

Abstineo, Nebriffensis esse activum fateretur; sed quum Horatius dixit, *Abstineo irarum, callideque rixæ*, neutrum esse arbitratur, sed malè, vide Hellenismum. *Abstine maledictis*, vel à *maledictis*, neutrum multi arbitrantur: sed deest accusativus *se*, „ [vel *Manum*, vel quid aliud.] Brutus ad Atticum; ut *se maledictis non abstineat*. „ [Liv. 8. *Alexandrum Romano bello fortuna abstinuit*. „ Plaut. Perf. *Quasi lippo oculo me herus manum abstinere haud quis, quin mihi imperet, quin me suis negotiis præfulcias.*]

Ab eo, vide *Eo*.

„ [Abhorreo. Cicero; *Omnes illum abhorrent, & aspernantur*. Dictys lib. 2. *Exemplum ejusce modi abhorrentes*; & lib. 4. *Parum abhorrens famam.*]

O 5 Ab-

* *Serviendum est*] Nomina hæc sunt Adjectiva, quæ nihil ex Verbo habent, nisi adsignificationem aliquam Temporis, unde Participii dicuntur. Et proinde non multum hinc colligi potest de natura verborum, & Ellipticis iis usitata, cum in hisce nominibus intelligatur *Negotium*.

Abnatio, Sallust. Jugurth. *Hic milites fessos itineris magnitudine, & jam abnuentes omnia.* „[Sic, „ut Catull. *Omnia omnibus annuit.*]

Abutor. Philip. Beroaldus ad Sueton. *Dicimus, inquit, abutor hanc rem, & hac re.* Terent. *Nam in prologis scribundis operam abutitur.* Cato rustic. *Donec omnem caseum cum melle abusus fuerit.* Plaut. Bacch. *Nos aurum abusus: idem; Nam hoc argentum alibi abutar: idem Trinummo; Quis abusus sum tantam rem patriam. Vide utor. Quum dicimus abutor hac re, * deest, & abuti, vel usum.*

„[*Accedo*, Subaudi, *accedere, sive accessum.* „Cicero 2. Tusc. *Saucii opplent porticus liberorum* „*Esculapii, non potest accedi.*

Accidit, Accido, ferè idem est quod *cado*; & sicut in *Cado* intelligitur & *cadere*, sic in *accido*. Tac. *Accidit ad genua illius, subaudi se, vel casum.*

Adeo domum, vel ad domum neutrum putant, tu semper activum putato: nam dicimus, *adeo urbem, & urbs aditur, & adeo ad urbem, subaudi, viam, vel iter.* Tacit. *Oceanus navibus aditur.* Livius; *Libri per Duumviros sacrorum aditi.* Ovid. 6. *Fastorum; Sacra vir intrabo non adeunda viro.* Cic. *illa pericula adeuntur in praeliis.* Columella, *Sed granaria scalis adeantur.*

Adolere Verbenas, nemo activum esse negabit; at vero pro *crefcere*, contendunt esse neutrum: sed dicimus, *adolevit etatem, & ad etatem, subaudi se: hinc sæpè adulta etas, adultus Autumnus, adulta vitia.* vide Nonium, & nostra Paradoxa in Euphemismo. *Adolescit*, inquit Festus Pompe-

* *Deest & abuti*] Immo vero ejusmodi nihil deest, cum sit revera passivum, sicuti supra ostendi.

De verbis falso neutris. 219

pejus, ab Oleſco, id eſt, creſco, venit: ſic enim legi debet; unde fiunt *Adultus, Adoleſcens, Altare*, quod in illo ignis excreſcat: *adoleſcit puer*, ſubaudi ſe, vel *adolere*.

Adulor tibi, & adulor te, dicimus; * ſed in illis ſupprimitur cognatus accuſativus; ut apud Græcos *δολῶναι δολῶναι*, „[quomodo *Ca-* „tullus *Baſiare baſia*, *Plaut. Kovere votum, Vo-* „mere vomitum, *Turbare turbas, Ludere ludum, Fu-* „rare jurandum.] *Tacitus lib. 16. Ne codicillus qui-* „dem *Neronem, aut Tigellimum, aut quem aliorum præ-* „potentium adulatus eſt: idem lib. 16. At nunc colimus

externos, & adulamur. Columella lib. 7. cap. 12. Furem adulantur. Cicero Adulari fortunam alterius dixit 2. Divin. Adulo etiam dixerunt veteres. Cicero 2. Tuſcul. ex poëta veteri; Pinnacia cauda noſtrum adulat ſanguinem. Valerius Max. Si Dionyſium non adulares, iſta non eſſes. Lucret. Gamitu vocis adulant. Hinc videtur Cicero traxiſſe paſſivum, Officior. 1. Cavendum, inquit, eſt ne aſſentatoribus patefaciamus aures, nec adulari nos, ſumamus. Valer. Maxim. Tribunus militum adulandus erat: idem lib. & cap. 3. Cujus clementiam non adulatus Mucius: idem lib. 4. Ephreſionem more Perſarum adulata.

„[*Adſcendere navem. Dictys lib. 2. Adſcenſis* „navibus ventos naſti ex ſententia, paucis diebus ad „Trojam pervenere: & lib. 3. *Adſcenſis curribus bel-* „lum ineunt.]

Adverſor, id eſt, Verſor ad, vel verſo me tibi,

* *Sed in illis ſupprimitur &c.]* Cum incertiſſima ſir hujus verbi origo, & proinde etiam primitiva ejus ſignificatio, nihil certi poſſumus ſtatuerre de nativa ejus conſtructione. Certe cognatus Accuſativus, de quo jam egimus pag. 204. 205. & mox iterum aliquid dicemus ad vocem *Aſſus*, neutiquam requiritur à verbis in OR euentibus,

tibi, & ut *Verto*, saepe reticet accusativum
se; ut, *In glaciem vertere lacunae*: sic *adversari* *

* *Reticet etiam Accusativum*] Minime gentium. *Adversari*
revera est passivum, ut & *Versari*, quod significat aliquo
in loco se movere, & vertere porro ac retro. Sic ergo
& *adversari alicui* est sese advertere adversus aliquem:
qua ratione aequè dici posset *adversari aliquem*. Certe eo
modo se res habet in ipso Activo, veluti, quum dicimus
animum advertere, & contractè *animadvertere aliquid*.
Sensus enim est, vel animum advertere ad aliquid,
vel aliquid advertere ad animum. Sed tamen in se-
quentibus Taciti locis plerique eruditorum interpretum
partim jam ediderunt, partim edendum censent etiam ex
MStis *aversari*, cujus eadem est constructionis ratio. Nam *Deos*
facinora sua aversari; sicuti editur, est idem quod, Deos se a-
vertere ad conspectum suorum facinorùm. Atque hæc hæc
dubie vera est origo tot verborum, quæ *Deponentis* ap-
pellantur, quæque olim vera fuerunt Passiva. Nam quoniam
illa idem prorsus significabant, quod Activa, quum ea reci-
procum pronomen requirant, sed propter perpetuam pene
ejus Ellipsin, Neutorum speciem præferunt; hinc casu (nam
casus in formandis locutionibus vel maxime valet) sæpe
factum, ut illa Activa in desuetudinem abierint, &
sola passiva in usum manserint, atque ita tandem pro De-
ponentibus passivam significationem jam habeantur. Pa-
ter id imprimis ex verbo *Vertere*, & derivatis inde. Fre-
quens illius Simplicis & Activi usus est in sensu Neutra-
li; qui idem cum Passivo, id quod fit per Ellipsin Accu-
sativi reciproci. Nam vulgatum illud, *quod bene vertat*, idem
revera est, quod ad sensum, ac si diceret *vertatur*. Formatur
inde *versari*, quod sensum eundem exhibet, quem *versare*
se, ut adeo qui *versatur* aliquo in loco, is ex verbi vera &
primitiva significatione, sese versare, seu ipse à se istic ver-
sari dicatur. Clarius hoc etiam liquet ex Compositis *Revertere*
& *Reverti*. Nam utrumque in usu est, licet alterum altero
frequentius, & idem prorsus significant, sed tamen alterum
revera est Activum, & intelligitur in eo sæpius memora-
tum Pronomen, alterum verè Passivum. Eadem est ratio
Fluctuo *Fluatur*, *Lato*, *Leor*, *Delecto*, *delector*,
Pasco, *Pascor*, quod eodem modo ac sensu dicitur, quo *Ve-*
scor, de quo supra pag. 209. Tum *Proficisco* h. c. por-
ro me facio, seu faceo, & *proficiscor*, *Reminisco*, h. c.
in memoriam mihi redigo, & *Reminiscor*, multorumque hæc

haud dubie aliorum, sed in quibus omnibus id tamen hodie non ita facile demonstrari potest, quoniam primitiva eorum significatio usu est obliterata, & proinde nobis jam later. Eadem ratione & contratio saepe etiam Activa in solo pene Neutrali seu passivo isto sensu per Ellipsin reciproci pronominis manserunt sola in usu, atque ita simul passivorum usui prorsus absolendo causam dederunt. Talia sunt *Deficio*, *Profusio*, *Sufficio*, *Emergo*, *Degenero*, *Ruo*, *Cresco* (ubi vide quae notat Scioppius) *Nubo*, *Excello*, *Surgo*, *Facefso*, &c. quae minime sunt Neutra, sed plane Activa, quorum accusativus est Pronominis Reciproci. Interim neutiquam diffiteor huic analogicae observationi de verbis Deponentibus saepe quam maxime contrarium deprehendi usum Linguae, etiam in illis ipsis Verbis modo à me memoratis, in quibus ceteroqui nullus videtur esse haesitationi locus. Cum dicimus, *Equus pascitur sive herbis sive herbas*, requirit omnino Analogia, ut id exponatur hoc modo: *equus pascit se herbis seu ~~herbas~~ herbas*, vel etiam *pascitur à Domino herbis &c.* Nam Domini proprie dicuntur *pascere* armenta. Unde Cato rogatus *quid maxime expediret in re familiari, respondit, Bene pascere* apud Cicer. de off. II. 25. Sed & *pascere* quasi neutraliter cum intellectu pronominis esse adhibitum olim patet ex Sueton. Tib. 2. *Non pascentibus pullis* h. e. cum non pascerent se, seu non pascerentur pulli. Constat autem ex his *res pasci* vere & natura sua significationis esse passiva. Ejus tamen compositum *Depasci*, quin ab ipsis Veteribus usurpatum sit tanquam vere Activum, à quo proxime regatur Accusativus, in quem actio exferitur, nullum mihi dubium. Ut quum Virgilius ait, *miseros morfu depascitur artus*, quis dubitet, quin verbe activa significatio à Virgilio data sit huic verbo, scilicet mandendo & vorando consumendi artus. Sed Catachresis haec est, quae saepe vocabula usurpat alio in sensu & constructione, quam postulabat analogia & origo, seu primitiva eorum significatio. Nec mirum, quum Scriptores debeant obtemperare usui, si pervulgatus est, usus autem sit penes vulgum. Quia vero imperitum, & harum rerum negligens est vulgus, saepe ille usus à vulgo ortus, est potius *abusus* h. e. *verborum*. Quin immo similis abusus significationis etiam in Activo hujus verbi reperitur apud Virgil. Georg. I. 112. *Luxureim segetum tenera depascit in herba*. At vero recte loquendo animalia pascunt se cibo suo, non vero pascunt, & proinde nec depascunt cibum. Sed tamen quia in pascendo herbas morfu demerunt, hinc *depascere* pro demerere abusu significationis posuit non modo Virgilius, sed & Cice-

ricet etiam accusativum; ut, *adversari animo, libidini, sententiæ*. Tacitus lib. 1. expressit accusativum; *Sua facinora adversari deos lamentatur*; & lib. 17. *Sed ambitionem scriptoris facile adversari*; ibidem; *Vidistis deos infaustam adoptionem adversantes*.

Æstuo. Stenius, *Pisæumque domus non æstuat annum*. Annotat Turneb. lib. 5. cap. 3. & lib. 21. cap. 8. *Papinius, inquit, nove dixit. * æstuat*

ro aliq̄ue. Ex his vero manifestum, ex erroribus vulgi seu abusu linguæ, significationes sæpe mutatas, & ita factum, ut data sit formæ passivæ Activæ. Vide & supra p. 207. 208. 209.

* *Æstuat annum*] Interpretare, æstuoando exhibet annum Pisæum. Sic enim sæpe loquebantur veteres, ut in Accusativo verbis addito efferrent id, quod actione istius Verbi efficitur aut exhibetur. Qua ratione fit, ut verba verè Neutra accipiant constructionem, & quasi significationem Activam. In hunc censum referenda, quæ sequantur. Propert. lib. II. el. ult. *Lyncæus ipse meus seros insanit amores*, h. e. exhibet insanendo seros amores, atque ita insanix ejus materia & effectum sunt seri illi amores. Persius I. 25. *Quum sapiamus patros* h. e. quum sapientia nostra exprimumus sapientiam illam & severitatem, qua patrum utuntur adversus fratrum filios. Juven. *Qui Carius simulant, & Bacchanalia vivunt*. h. e. vita sua exhibent speciem Bacchanalium. Sic Ovidius *Carmina saltantur*; Horat. *Pastorem saltaret uti Cyclopa, rogabat*. Plane uti Sueton. Ner. 54. *Saltare Virgiliti Turnum*. Quid aliud enim hæc significare queant, quam saltando exhibere & agere personam Turni, Cyclopi &c? Similiter exponere possumus *Olet unguentum, spirat deam, sonat vitium percussa maligne fidelis*, h. e. odore suo odorem unguentorum, spiritu suo spiritum Deæ & ipsam Deam representat: fidelis sonitu suo declarat & exhibet vitium. Quin etiam *coire societatem* h. e. coeundo in consensum, perficere societatem. Immo vero similes sunt omnes locutiones, quæ Accusativum verbis, natura & usu suo ceteroquæ Neutralibus, additum habent, quo materia vel effectum actionis exprimitur. Tales sunt ab Auctore nostro allatæ in verbis *Crepare, Delirare, Ernætare, Ludere, Manari, Mi-*

suat annum, ut si æstus æstum quis diceret.
 ,, [Lucretius 2. Hos igitur tellus omnes exæstuat
 ,, æstus.

Micare, Pectare, Stillare, Sudare, Tonare, Ululare. Quibus adde inprimis notabile illud Flori I, 13. 17. Cum ad iniquis pondera addito gladio, superbe. *Væ* vitiis increpant, h. e. increpando dicerent *væ*. Immo vero, re accuratius pensitata, prorsus jam censeo eandem esse rationem Accusativi Cognati, Neutralibus juncti, maxime ejus, qui penes se habet Epitheton, vel Genitivum. Nam sicuti dico *Saltare Cyclopa, Ludere Trojam, Astutare annum Tifan, Manare picem, Ululare tristia*, eadem ratione dicam *Saltare saltationem Cyclopi, Ludere ludum Troja, vel consimilem ludum*, ut ait Terentius, *Ulnare tristem ululatum* &c. Ita ergo, quum idem Terent. dicit *Hunc scio solide mea carissimum gaudis*, exponendum illud, scio hunc suis gaudiis integre exhibiturum in hoc negotio eadem & paria meis. Cum nullum additur Epitheton, vel quod Epitheti aut Descriptionis alicujus vicem sustinet, Pleonasmus est significationis & constructionis, usuratus etiam in aliis linguis, qui tamen eadem illa ratione est expediendus. Proinde quum Gellius ait simpliciter *Servivit servitatem*, expono id, serviendo exhibuit plenam & veram servitatem. Ex eo vero, quod ita Verbis Neutralibus reperuntur nonnunquam additi Accusativi, neutiquam colligendum, nulla esse Neutra, & si quæ eam speciem præferant, illa requirere supplementum Accusativi Cognati, qui non modo non necessarius, sed & extra istam rationem ineptus prorsus est. Verum id potius colligendum, verba, quæ natura suæ significationis, & potissimo usu vere Neutra sunt, posse etiam per istam scilicet rationem, quam modo explicui, & quendam quasi Ellipsin significationis, usurpari Active. Plane sicuti nonnulla Verba, quæ Simplicia, sunt vere Neutra, eadem Composita cum quibusdam Præpositionibus, usu certe facta sunt vere Activa. Talia *Decurrere, Debellare, Deserere, Edormire, Ebullire, Evadere, Excedere, Inire, Subire, &c.* Non tamen ita semper se res habet, nec in omnibus Compositis, quæ Auctor adfert, cum Accusativo junctis. Nam is sæpe regitur etiam à Præpositione, quæ in Verbo inest, quæque per Ellipsin repetenda. Veluti in *Allatrare, Accedere, Adire, Illucere, Illudere, Impendere, Incombere, Inflare, Insultare, Insistere, Invadere, Obire, Præfidere, Prævehî* (intelligitur in his præter) *Trajectere, Transmittere, &c.*

estus. Juvenal. si dixeris aestuo, sudat, subaudi, estum.]

Allatrare ejus magnitudinem solitus erat. Livius 38. Plinius lib. 2. de Oceano; Interna maria allatrare. Columella in præfatione; locupletissimum quemque allatrare. Vide, Latro.

* Ambulare viam, solœcismum putat esse Quin-

* Ambulare viam] Dicitur haud dubie per Ellipsin præpositionis, & proinde nec solœcismus in hac est locutione, nec Accusativus Cognatus deest in Ambulare per viam, Probatum id, ni fallor, manifeste ex Cicer. Famil. XI. 17. Itinera multa majora fugiens, quam ego sequens. Ubi similiter Accusativus legitur junctus verbis fugere & sequi, sed certa cum Ellipsi præpositionis. Obstat quidem videtur nostræ sententiæ, quod dicitur etiam Ambulatur via, ut & Navigatur mare. Sed quo magis rem perpendo, eo minus tribuo huic argumento, quod petitur à locutionibus Passivis ad rejicienda verba Neutra, cum locutiones istæ sint maximam partem profus catachresticæ, & ex manifesto sæpe errore ortæ, sicuti jam ostendi pag. 208. & hic certius adhuc declarabo. Etenim si dicam Dormio totam noctem, vixit centum annos, nemo utique eruditorum, qui modo animum attendet, aliter accipiet hocce Accusativus, quam qui regantur non proxime à verbo, sed à Præpositione, ad Temporis durationem exprimendam adhiberi solita. Nihilominus ita accepti aliquando ab ipsis Veteribus reperiuntur, tanquam si penderent proxime & proprie à verbo, si modo quid tribuendum locutionibus Passivis in hoc negotio. Nam sicuti rō Ego amo te, respondet Tu amaris à me, sic etiam ex illis Activis locutionibus formaverunt nonnulli similiter plane iis respondentes Passivas, Accusativo in Nominativum converso. Sic enim Martialis Tota vixi dormitur hiemi. Ovid. Jam terra vivitur ætas; Noctes vigilantur amara. Eadem porro ratio est & horum seqq. Quaque ibis, manibus circumplaudere tuorum: Finitimis quamvis circumsoner armū: Urbs editur. Si arvideantur. Obsrepere bellica laudet videntur. Nentiquam enim inde conficitur; in hisce locutionibus circumsonare aliquem, obsrepere aliquem &c. Accusativum regi vi ipsorum verborum, ut regi deberet, si recte converteretur in Nominativum Passivi. Nam sonare aliquem significat non sonitum ciere adversus vel apud aliquem. sed

sed sonitu suo aliquem exprimere, vel exhibere, ut *Fox hominem sonat: Fidelia sonat vitium*. Quid ergo? Accusativi illi manifeste reguntur à præpositione per Ellipsin repetenda, & tamen, quo jure, qua injuria, in Nominativos sunt converſi. Sic denique neque ex eo, quod occurrunt aliquando *Ambulatur via, Navigatur mare, Res illa certatur, Hic status una omnium voce gemitur, Bellum hoc tibi militabitur, Ne victoria quidem plauditur, Triumphatur Medis*, non ex eo, inquam, concludes recte, verba illa in Activa forma varios recipere & regere vi ſua Accusativos, licet, tanquam ſi ita res ſe haberet, formata ſint inde Paſſivæ locutiones abuſu quodam. Revera enim Neutra ſunt primitiva ſignificatione & uſu. Nam quid ex. gr. *Triumpho* aliud notat, quam triumphum agere, quæ eſt trique Actio in ſe ſubiſtens & permanens. Quando ergo illi jungitur Accuſativus alienus, iſ per Ellipsin præpoſitionis eſt interpretandus. Eodem enim ſenſu dicitur *triumphare Medis, & de Medis*. Si contendas expaſſivo, priorem illam locutionem eſſe vere Activam, maneret tamen vel ſic poſterior Neutralis, atque ita prior ſi active ſumenda, foret id ex abuſu ortum, quum verbum absolute alioqui conſtruat, & absolute natura ſua deſignet actionem. Neque verear tale quid affirmare, etiamſi in quibuſdam abuſus ille conſtanti dein uſu demonſtrari poſſet confirmatus & comprobatus. Nam hoc ſæpe etiam acciditſe, ſed ita, ut tunc ſimul mutata quoque ſit primitiva verbi ſignificatio, veriſſimum eſt. Exemplo ſit ex quamplurimis verbum *deſiderare*, quod primitus Neutrum fuit Actionem in ſuo ſubjecto abſolvens. Significavit enim, ſi originem vocabuli ſpectes, unde natura ejus & primitiva ſignificatio eruenda, ſidera conſtanter intueri, ut ex iis divines de rebus futuris. Quando ergo dicebatur, *deſiderare aliquid*, dicebatur id eodem modo, quo *conſulere aliquid amicos*, quo *pallere, ſupere, dolere aliquid* &c. Senſus enim eſt, per ſidera explorare, utrum hoc tibi ſit eventurum, nec ne. Jam vero quia Accuſativus, iſta licet conſtructionis ratione, plerumque huic verbo fuit additus, & quia eo exprimebatur res, quæ in votis erat, & propter quam fiebat illa exploratio; hinc factum tandem, ſimul ut ille Accuſativus haberetur tanquam proxime dependens à verbo, ſimul ut mutaretur proſus ſignificatio verbi ex Neutrali ſeu Abſoluta, ſydera intuenſi propter aliquid, in Activam experendi illud ipſum, propter quod ſydera ſpectabas. Abuſus hic revera primum fuit, ſed qui poſtea adeo receptus fuit uſu perpetuo, ut ſecundum activam illam ſignificationem for-

mata sint non modo passiva, sed & derivata quamplurima, nihil profus primitivæ significationis retinentia. Patet ex his, quomodo vere mutata sæpe fuerit per abusum & quendam vulgi errorem, verborum natura & significatio. Sed tamen neutiquam semper abusus ille usu confirmatus fuit, & proinde minime ex rarioribus quibusdam passivæ formæ locutionibus pronuntiari recte semper potest de natura constructionis, & significationis Verborum in O exeuntium, ita ut ex Neutris fiant Activa. Neque ipsi Sanctius, Scioppius, Vossius &c. semper recipientillam vicissitudinem, ut ex passivis locutionibus, apud Poetas maxime occurrentibus, constituitur Natura Activorum. Sic enim Ovid. *Largaque provenit cessatis messis in arvis*, h. e. in quibus cessatum est. Idem *cessataque tempora cursu Corrigit. Immensum est erratas dicere terras. Certatam lize Deorum Ambraciam*. Alii *regnata rura, sudata vestis*, placenda dos est, pereunda est puppis. Immo vulgatum est, & usu receptum, *Conclamata res*; Neque tamen hæc verba referent Viri docti in numerum eorum Activorum, quæ varium recipient Accusativum, sicuti referre deberent, si illis Poëticis locutionibus esset quippiam tribuendum ad constituendam analogiam & naturam Verborum. Nam sic recte diceretur *Ego regno urbem, sudo vestem, Placeo dotem, pereo puppim*, quæ certum à viris Voëtis improbatum iri. Quemadmodum ergo hæc licentia quadam & abusu formata sunt, tanquam si eorum Activa varios reciperent Accusativos, quod tamen non faciunt, sic eadem licentia & abusu ex reliquis vere Neutris simpliciter formata sunt, solius euphoniæ gratia, primum haud dubie à Poëtis, dein ab aliis recepta, illa Passiva etiam, quæ *Impersonalia* dicuntur, quum tamen, quæ vere Neutra sunt, sicuti non recipiunt Accusativum patientem, in quem transeat actio, sic eadem ratione non recipiant formam passivam, cui præmitti debeat Nominativus ejusdem naturæ, cujus est ille patiens Accusativus. Quin immo, sicuti à *Fis* & *Suis* licet formantur veteres *Fisur* & *Estur*, unde *Potestur*, tamen Sanctius aliique ea verba habent pro maxime Neutris, h. e. nec Activis ullo modo, nec Passivis: sic nulla proinde ratio est, etiam si occurrant *Valetur, Caletur, Dormitur, Statur, Venitur*, &c. quominus etiam ista & similia verba vere sint Neutra. Ita vides, Lector, paulatim me re accuratius perpensa, explosa illa objectione, quæ à Passivis petebatur, devenisse tandem in hanc sententiam, ut cum Grammaticis prioribus admittam in arte nostra distinctionem verborum in *Activa, Passiva, &*

Nen-

Neutra. Neque obstat nobis, quod sæpe eadem verba reperiuntur promiscue modo in Constructione Neutrali, modo in vere Activa. Exempla vide in verbis *Careo, Caveo, Consuesco, Egeo, Flo, Flagro, Festino, Mansuesco, Laboro, Luceo, Nato, Noceo, Propero, Quiesco, Servio*. Nam eadem licentia dixerunt promiscue modo Neutraliter ex. gr. *Quiesco*, modo Activa *Quiesco te*, mutata insuper significatione; qua licentia unam idemque Verbum & Nomen sæpe diversis declinaverunt Modis: & qua licentia, ut modo ostendimus, per abusum, qui aliquando usu receptus, vel etiam alia ratione, ex Neutris sæpe fecerunt vere Activa: & denique multis etiam aliis Verbis diversam pro lubitu dederunt significationem & constructionem, ut dixerint promiscue *litare Deos*, & *litare sacra diis*, aliaque similiter. Interim non distitior, nonnulla habere speciem Neutorum, seu construi constanter tanquam Neutra, h. e. sine Accusativo, quæ tamen vera & natura sua sunt Activa, & Accusativum, quoniam ille semper est idem, per Ellipsin omittunt. Talia sunt, tum quæ vim actionis suæ in Accusativum recipiunt, sed per Ellipsin suppressum, exerunt, veluti *Deficere, Nubere, Revertere* &c. de quibus supra ad vocem *Adversari*; Tum etiam, quæ quidem alienum requirunt Accusativum, sed itidem omisum, quoniam & ille perpetuus est in illo verborum usu, Veluti *Imponere alicui*, scil. fallaciam, *Merere* scil. stipendium. Sic *ignoscere, Obirectare, Officere, Parcere, Pergere, Plandere, Providere, Prospicere alicui* &c. Ceterum sicuti hæc falso accenserentur Neutris, sic nequaquam reliqua hujus Capituli, quæ inter *falso Neutra* memorat Auctor. Nec eum quicquam juvat, quod Accusativus iis additus reperitur. Id enim factum, siquidem Accusativus ille vere regitur à Verbo, vel quod nonnulla verba veteres promiscue construxerunt modo ut Neutra, modo ut Activa: vel quod nonnulla ex Neutris facta sunt Activa, tum per Præpositionem in Compositis, tum per Abusum, tum etiam peculiari illa ratione, de qua in superiori Nota; Quod si nihil horum est, Accusativus ille non à Verbo, sed à Præpositione per Ellipsin suppressa regitur, non modo in Verbis, quæ Composita cum Præpositione Accusativum postalante, ut jam monuimus, sed & in aliis, ubi desideratur præpositio. Vide talia, quæ Auctor Noster perperam in Activas vere locutiones retulit, in *Abnuere, Annuere, Cedere, Concedere, Procedere, Consulere, Dolere, Dubitare, Conqueri, Erubescere, Errare, Ganere, Horrere, Latrare, Manere, Occumbere, Morari, Pallere, Pavere, Pisci,*

Quintilianus, rectius dixisset *pleonasmum*: nam ut, *ambulare viam*, vel *iter*, est ἀρρασιμὸς, & πλεονασμὸς, ita longum vel difficile iter ambulare, necessariò & eleganter dicitur; quum vero dicitur, *ambulare per viam*, deest accusativus cognatus; nam & *ambulat per viam*, aptè dicitur. Cicero 2. Finium dixit de Xerxe; *Ambulare maria, & terram navigare*. Plinius lib. 23. cap. 1. *Si ambulatur stadia bina*. Vide *Sedeo*.

Anbelare scelus, dixit Cicero 2. Catil. Auctor ad Herennium lib. 4. *Anbelans ex infimo pectore crudelitatem*. Cicero 2. naturæ Deor. Tunc gelido validum de pectore frigus anbelans. Pers. Satyr. 1. Grande aliquid, quod pulmo anime prelargus anbelet. Idem Cicero 3. Orat. Verba inflata, & anbelata.

Annuat omnia omnibus; Catul. in epithalam.

Appellere ad littus, deest *navim*, vel *se*, vel accusativus cognatus. Valer. Maxim. libro 1. cap. 7. *Quam ad littus navim appulisset*. Terentius; *animum ad scribendum appulit*: „[idem; „*Haud auspiciatò me huc appuli*]. Vide in Ellipsi, *Navim*.

„*Appetit merides*, Plautus. *Tempus appetit*, „*Livius*; *Subaudi viam*, vel *iter*: nam & „sic *Petere* usurpatur. Virgil. Sic Turno qua- „*cunque viam virtute petivit*. Cicero; *Ille incer-* „*tus ubi esset, alium cursum petivit*. Vide in Ellipsi, „*Iter*.]

„[*Arare*; *subaudi terram*. Varro 1. rust. 2. „*Cum homines pastoritiam vitam viverent, neque sci-* „*rent etiam arare terram*.]

Ar-

Placere, Pertasus, Sibilaris, Studere, Scupere, Succensere, Suspirare, Tremere. Hæc paulo fufius & conjunctim pertrahere, atque ita absolovere malui, quam ad singula verba per partes spargere, & sic eadem sæpius repetendo, naturam mihi & lectori facessere.

De verbis falso neutris. 229

*Ardeo te videre; Ardet in illa; Ardebat amore; Ardet in arma, subaudi, ardorem, vel in ardere; & ut dicendum erat, ardeo ardorem; sic dicimus, ardet pecunias; ardet virginem, Corydon ardebat Alexim; „[quia Corydonis ignis, & ardor „erat Alexim.] * Vide Palleo, & Doleo.*

Arrideo. Cicero de optimo genere; Quam aut non adhibeantur ad causas, aut adhibiti derideantur: nam si arrideantur, esset id ipsum Atticorum. Agellius; Gn. Flavius id arrisit.

Aspirare. Virgil. Ventosque aspirat eunti. Quintil. in præfatione; Tantum ingenii aspiret. Columella lib. I. cap. 6. Et modicis fenestellis Aquilonibus insipientur.

Assentabor quidquid dicit mulier, Plaut. Sed hic melius desideratur præpositio. Ter. Eun. Postremo imperavi egomet mihi omnia assentari. quam Lambinus legit, assentiri.

Assentior, & assentio. Plaut. Amph. Mibi quoque adsunt testes, qui illud quod ego dicam assentiant. Cic. 4. Academ. Vitiosum est assentiri quidquam falsum: idem; Cetera assentior Crasso: idem; nam neque ego assentior illud Theophrasto.

„[Assuesco. Liv. 2. Caritas ipsius sibi, cui longo „tempore assuescitur. Horat. Qui pluribus assuevit „mensum, corpusque superbum. Vide Insuesco.]

Assurgo. † Cicero in Officiis; Hæc enim ipsa sunt

P 3

* *Vide Palles*] Immo potius Notas supra ad pag. 214. & ipsum Sanctium infra in v. *Doleo* & *Perio* aliter & rectius ibi sentientem.

† *Cicero in Officiis*] Immo in lib. de Senect. cap. 18. Notabilis autem est conjunctio verborum diversissimæ constructionis: *Solutari, appeti, deccedi, assurgi, deduci, reduci, consuli.* Longe enim aliter dicitur *Solutari, deduci, &c.* quam *deccedi, assurgi.* In illis enim intelligitur solennis infinitivorum Accusativus *Te*, quem certe hæc respiciunt. *Ar-*
que

sunt honorabilia, quae videntur, levia atque communia, salutari, appeti, decedi, assurgere: idem. I. Inventione; Ut majoribus natu assurgatur. Sueton, Augusto; Assurrectum ab universis in theatro. Sed dices, hæc esse impersonalia: at ego Platoni, & Aristoteli accedo, qui verbum sine supposito negant esse posse. Vide Surgo.

„[Attendere, subaudi Animum. Lucill. 23,
„Rem cognoscat, simul & dictis animum attendat po-
„stulo.]

Attinet, attineo, idem ferè quod, teneo, seu tango: quare si hæc activa, & illud quoque, Plaut. Bacch. Ita me vadatum amore, vincitumque attines: idem Captiveis; Nunc jam cultros attinet. Tacitus lib. I. Ni proximi prehensam dextram vi attinissent: ibid. Post discordiis attinemur: idem lib. 13. Cujus cura attinebatur damnata veneficii nomine Locusta: ibid. Velut vinculo servitutis attineri: ibid. Si ultra unam, alteramque noctem attineretur: ibid. Sed imperium ejus attinuerunt Senatores: ibid. Ne tamen segnem militem attinerent: idem lib. 3. Attineri publica custodia. Apulejus de mundo; Quinque conjuges copulæ his ordinatæ vicibus attinentur. Quum dicimus, Hoc attinet ad me, * deest se, vel accusativus cognatus.

„Audeo dicere, est audeo dictum; hinc di-
„micare auderetur. Nepos in Miliriade; Hofes
„fore

que adeo hinc confirmatur clarissime, quod supra pag. 205. & ad voc. Ambulare disputavi, sæpe euphonia, & concinnitatis gratia eodem modo, quo præcedentia, nonnulla construuntur & formantur, quæ ceteroquin eam formam & constructionem respicerent.

* Deest se, vel Accusativus Cognatus] Immo se, non Accusativus Cognatus, qui hic statui non potest. Et sic plerumque se res habet, quando sanctius inter hæc dubius hæret.

De verbis falso neutris. 231

fore tardiores, si animadvertent, auctori ad ver-
sus se tam exiguis copiis dimittere, pro, dimi-
cationem auctori. Dictys lib. 2. Eos facimus
ausum, expletumque docent. Livius lib. 25. Ele-
tis ad rem tantam agendam, audendamque ido-
neis: & 26. Numidam promptum ad omnia au-
denda.]

Bellare, Supple bellum. Homerus, ἀπρηκτο
πόλεμον πολυμίζουσι, id est, infectum bellum bella-
mus, vide Pugno.

Cadendum est in unius potestatem. Cicero At-
tico libro 8. Cado igitur activum est: nam
hoc participium nisi a verbis passivis non de-
scendit; ut, Scelus in illum non cadit, subaudi,
casum, vel se.

Caleo, subaudi Calere, id est habeo calorem;
unde metaphoricè, calere virginem, vel virginem,
& fuisse aliquando transitivum indicat Plaut.
Capt. Quasi quum caletur, cochleæ in occulto la-
tent: idem Truculento; Quum caletur maxime,
id est, quum calor est, vel fit calor. Vide
Æstuo.

Careo pecuniarum, id est, habeo caritatem
pecuniarum, ,, [sive, ut vulgo dicunt, caren-
tiam.] Careo pecuniis, id est, caritatem a,
vel de pecuniis. Esse activum indicat illud Te-
rentii Eunuchus; Præterquam tui carendum quod
erat. ,, [Ovid. epist. Penel. Virque mihi dento
sine carendus abest.] & olim frequenter habuit
expressum accusativum. Nonius; Carere rem
bonam, dici potest. Turpil. Meos parentes careo.
Plautus; Collum collaria caret: idem, Curcu-
lione; quia id, quod amo, careo. Careo pecuniam
citatur ex Catone Cæsar Scaliger. Nebrissenfis
quoque; Accusativo, inquit, jungebantur; ut,
Meos careo,

Caveo te, activum est Nebriffensi; at vero cave tibi, neutrum. Non ita est. Sed caveo tibi, subaudi damnum, vel malum. Vide *Metuo*. Plaut. *Mostell.* *Jubet cavere malam rem prius.* Satis tritum est, Cave tibi malum; qua figura dixit Cato cap. 5. *Rustic.* *Scabiam pecori, vel jumentis caveto.* Cicero initio *Topicor.* *Quoniam mihi, meisque multa sepe cavisses: & I. Officior.* Et huic simile vitium in gestu, motuque cavetur. *Frigora, & jurgia cavere, dixit Ovidius.* Sallust. *Jugurth.* *Ita nec cavere anceps malum.* Suet. in *Galba; Cavere periculum.* Et Cicero; *Cavere insidias, & intemperantiam: idem I. Orator.* *quam sit bellum cavere malum: idem; In cavendo bello, & predicendo: idem Attic.* *Cetera, qua quidem provideri poterunt, cavebuntur: idem; O hominem cavendum mihi: idem; Fidem vobis habendam non esse, me vero cavendum. ., [Plautus, Terentius, alii, cave malo dicunt, subaudito, te, estque hypallage, pro, cave tibi malum, Eccles. 9. secundum virtutem tuam cave te à proximo tuo, & Eccles. 21. Omnis qui audiet cavebit se ab eo.]*

Cede majori; Concede preceptoris; Decedam furori Tribunitio; decedere somno, subaudi, locum. Vide locum in Ellippi. Plaut. in argumento *Afinariæ; Cedit noctem filius.* Valerius Maxim. lib. 1. cap. 5. *Ego vero, inquit, libenter tibi meam sedem cedo: ita enim lego ex antiquis manuscriptis: Ulpianus; Cedere auctori supplicationes, dixit Virgil. Cedamus proprium regi.* Valerius Maxim. lib. 4. *Ille cessit eam Bianti: ibidem; Eam provinciam collega cessit: idem lib. 5. cap. 7. Carissimam conjugem filio suo cedere non dubitavit. Concedi, Decedi, & Succedi, passim sunt apud Ciceronem.*

Cer-

De verbis falso neutris. 233

*Certare cum aliquo, subaudi certamen, μάχην τινά-
ξειδαι. ut in facris; Bonum certamen certavi. Se-
digitus poeta de Comicis; Multos incertos cer-
tare hanc rem vidimus. Horat. Magna, minorve
foro si res certabitur unquam. Ovid. 13. Metam.
Certatam lite deorum Ambraciam; ubi Regius fa-
tis insulse ait, participium contra Gramma-
tices rationem formatum. Plaut. Casin. Nunc
specimen specitur, nunc certamen cernitur, seu cer-
tatur.*

*Cesso. Virgil. Cessas in vota, precesque, sub-
audi, cessationem. Terent. Cessatum usque adhuc
est. Virgil. Quidquid apud dura cessatum est mania
Troje. Ovid. 4. Fast. Largaque provenit cessatis
messis in arvis. „ & 10. Metamorph. Illa mo-
ram celeri, cessataque tempora cursu corrigit.] Hæc
participia passivi verbi sunt, & passivum sine
activo nusquam erit.*

*„ [Clamo, Plaut. Amph. Voce clara exclamat
uxorem tuam: Cistel. Noli acriter eum in clama-
re: Trucul. Jam pol ille me in clamaabit, si ad-
spexerit. Propert. Nec tibi clamatæ somnus acerbus
erit. Lucil. E somno pueros cum mane expergite,
clamo.]*

*„ [Clareo. Lucret. Ex primo carmine claret;
subaudi clarorem; sicut Plaut. Mostel. Edes
speculo claras, clarorem merum.]*

*Coëo. Virgil. Coëant in fœdera Reges; subaudi,
coitionem, vel potius societatem: nam coïve socie-
tatem, & coïta societas, adeo crebra sunt apud
Ciceronem, ut supervacaneum sit hæc repe-
tere. Vide Societas, in Ellipsi.*

*Cæno. „ [Plaut. Rud. Scelestiorem canam cæ-
navi tuam: & Pseud. Eum odorem cænat Jupiter
quotidie. Apul. lib. 4. Saliarum se cænasse cænas
crederet: idem 9. Sacrificales epulas cænisabat.*

Collacrymo. Cic. pro Sextio; *Histrion casum meum toties collacrymavit.* Sed hic potest deesse præpositio, & cognatus casus, *Lacrymas.*

Commiseror. *Commiseratur interitum ejus;* Gellius lib. 7. cap. 5.

Comperendinare. *Asconius in passiva; Ne rursum comperendinato judicio.*

„[*Concedere, subaudi aliquid, hoc, multum, aliquantum.* Terent. *Faciam ut tibi concedam, neque adversabor tue libidini: Rus abii concedens vobis.* De jure suo concedere paululum. *Concedam hinc intrò, atque expectabo.* Plaut. *Num te fugi, num oculis concessi tuis.* Cic. *Ab alicujus oculis, aliquò concedere*]

Conclamare. Ovid. 13. Metam. *Conclamat socios.* Cæsar; *Conclamare victoriam: idem; Conclamatur ad arma.* Lucan. *quum corpora nondam conclamata jacent.*

Concrepo. vide Crepo.

Concurro. Cicero: *Concurritur undique ad commune incendium restigendum.* Horat. *Concurritur, horæ momento, subaudi, concursus; ut, curro cursum, & cursus curritur.* Vide Curro.

Configo. *Configitur magna ira,* Claudianus; *subaudi, confictus.* Cicero; *Configendum puto: idem; Cautè configendum est.*

Compluitur. vide Pluo.

Conqueri fortunam adversam, non lamentari decet; Cic. *Pauperiem meam conqueror,* Plaut. *Conqueri libidines, vim, contumeliam, Ciceroniana sunt.* Vide Queror.

Conjurare. Sallust. *Sed antea conjurare pauci contra Remp. in quibus Catilina fuit, de qua quam verissime potero dicam; id est, conjurare conjurationem, de qua conjuratione, cæt. Agmina conjurata, Fratres conjuratos, passim legimus.*

Con-

De verbis falso neutris. 235

Consulo tibi, putant esse neutrum; sed deest
utile, vel commodum; ut, prospicio tibi: unde in
passiva; Bene tibi consultitur. Cicero 7. epist.
Ego tibi ab illo consuli mallem. Vide Utile, in El-
lipfi, & inf. Prospicio.

Consuesco. Lucret. lib. 6. At tunc brachia con-
suescunt, firmantque lacertos, „[id est, consuefa-
„ciunt, ad jaculandum exercent.] Columell.
lib. 6. Nam ubi plaustro, aut aratro iuvenum con-
suescimus. Sallust. Jugurth. in oratione Marii;
Ita ad hoc etatis à pueritia fui, ut omnes labores,
pericula consueta habeam. Hoc verbum, & simi-
lia sæpius habent * pro accusativo orationem;
ut, consuevisti carmina scribere. Vide Insuesco.

Contingit. Apulejus Afino; Sed ut primum oc-
curforiam potionem, & inchoatum gustum extremis la-
bis contingebat adolescens. Ovid. 1. Metamorph.
Contigerat nostras infamia temporis aures: idem 2.
Contigit ora sui, Lactant. lib. 2. Sed tamen Cicero
materiam tam copiosam, & uberem strictim contigit.

Contendere cursum dixit Virgilius: „[sicut
„Cicero; contendere iter.] Plaut. Most. Quis
est qui recta platea cursum huc contendit suum?
Contendere poplitem, tormenta, vincula, passim le-
ges.

„[Contendere se. Licinius Macer; Repente ce-
„leri gradu se per forum in Capitolium contendit. In
„contendere cum aliquo verbis, armis, acie, subau-
„ditur, causam. Lucret. 4. Hunc igitur contra
„mittam contendere causam; id est, contra hunc
„disputare nolo.]

Contremisco. Vide Metuo.

Crepo. Horat. Sulcos & vineta crepat mera:
idem;

* Pro Accusativo orationem] Immo vero heic oratio seu
Infinitum pro Dativo adhibetur, sicuti illa possunt om-
nium casuum vicem sustinere.

idem; Si quid Stertinius veri crepat: idem; Quis post vina gravem militiam, aut pauperiem crepet: idem 2. Carmin. Quum populus frequens latum theatris ter crepuit sonum. Propert. lib. 3. Et manibus faustos ter crepuere sonos. Martial. Et Tartesiaca concrepat æra manu. Petron. Arbiter; & concrepans æra omnes excitavit: idem; Trimalcio lautissimus homo digitos concrepuit.

Corruo. Vide Ruo. Plaut. Ibi me corruere aiebas divitias. Propert. lib. 3. Voveras, & spolium corruit ille Jovis.

Corusco. Virg. 10. Æneid. Strictumque coruscat mucronem: & lib. 8. Duo quisque Alpina coruscant gesa manu.

„ [Crescere, putant esse Neutrum: sed Acti-
 „ vum esse arguit Passivum participium Cre-
 „ tus, quod est natus, factus; sicut ab Hio
 „ formatum fuit Hiasco, & Hisco; & à Labo,
 „ Labasco; ab Amo amasco; à Caleo caleSCO; à Con-
 „ suo consuesco, sic à Creo creasco, & cresco; in
 „ quo subauditur, me. Primum ergo Creasce-
 „ re se, vel Crescere fuit nasci, existere, quod
 „ postea per Metonymiam antecedentis pro
 „ consequenti, significavit Augeri: sicut vicif-
 „ sim per metonymiam consequentis pro ante-
 „ cedente, Augere usurpatur pro Creare; &
 „ hinc Auctor dicitur pro Creator. Lucret. 5.
 „ Nam quodcumque alias ex se res auget, alisque,
 „ id est; procreat, velut ipse ibidem inter-
 „ pretatur his verbis; quod procreat ex se omnia.
 „ Indocte proinde scribunt, Autor, vel Author.
 „ Liv. Andron. Erotopæg. NoËte, dieque de-
 „ cretum, & auctum; id est, quod decrevit,
 „ & auxit se.]

„ [Cupere aliquem, tritum est; legimus ta-
 „ men Cupere alicujus, pro, cupidum esse. Plaut.
 „ Trin.

De verbis falso neutris. 237

Trin. Quamquam domi cupio, operari tamen,
Symmachus; Vestrî cupiant Puteoli, ubi sub-
audis, cupiditatem, sicut poeta verus apud
Cic. Qui nec te amet, nec studeat tui; subaudis
studium, id est, qui minime sit tui studiosus.]

Curro. Vide Concurro, Decurro. Virgil. 5.
Æneid. Currit iter tutum non segnius equore classis.

[Prop. Ut sciat indociles currere lympha vias.]

Vide Priscian. in, Cursus curritur. Cicero 3.

Offic. qui stadium currit. Juven. Curritur ad vo-
cem jucundam. Terent. Si qua est laboriosa, ad
me curritur. Cic. 7. Verr. Curritur ad prætorium.

Virgil. Nec si cuncta velim breviter decurrere possim.
Vitam decurrere, decursa vita, decurso spatio. Decur-
ritur, decurrebatur, passim obviam. [In Cur-
rere via, subaudi, cursum. Propert. Hac eadem
rursus Lygdame curre via.] Vide Sedeo.

Decedo. Vide Cedo, & Assurgo.

Decet, Deducet. Ovid. 1. Metam. Ista decet
humeros gestamina nostros. Stautius; Si non dedecui
tua iussa. Ovid. Nec dominam motæ dedecueve co-
mæ: idem; Lacrymæ decueve pudicam. Sallust. Jugur-
thino; Que ab Imperatore decuerint, omnia suis prorsus.

[Decidere, pro transigere, pacisci, subaudi,
rem, Dictys lib. 5. Multo sermone invicem habi-
to, ad extremum binis millibus talentum rem deci-
dunt. Cicero; Magno cum aliquo decidere. Sen-
2. Controversiar. 5. Pro incolumitate mariti vi-
caria morte decidit, pro, ita rem pacta est, ut
mariti sui vice moreretur.]

Declino. Plautus Aulul. Declinari paululum me
extra viam. Ovid. 2. Metam. Neu te dexterior tortum
declinet ad anguem. Dicimus delinare cursum, ur-
bem, mala, & mala declinantur, & à malis declinare.

Decurro. Vide Curro.

Deficio. Horat. Animus si te non deficit equus.
Ovid.

Ovid. *Deficior prudens artis ab arte mea.* „ [Plaut. „ *Afin. Si intelligam te deficere vita, pro, deficere „ defectum è vita. Proper. Nec deficiet nau- „ tas rogare citatos; id est non desinam inter- „ rogare nautas.]* Quintil. *Agua ciboque dese- „ ti.* Varro lib. 3. Rustic. cap. 16. *Ne deficiant „ animura. Dicimus, deficiunt me pecunia, & mihi „ pectunie. Cæsar; Quon tela militibus deficerent, „ subaudi se, vel Defectum.]*

Deo. Cicero pro Sylla; *Ut cum Lentulo, & „ Catilena, & Cethego fœdissimam vitam, & miserrimam „ degeret: idem pro Roscio; Vitam in ege- „ state degere. Catull. ad Manlium; Otia pacato „ degeret in thalamo. Lucret. lib. 2. Quantsque „ periculis degitur hoc ævi quodcumque est.* „ [Plaut. „ *Molt. A mane usque ad noctem in foro dego diem.]*
Vide *Virro.*

Degenerare à parentibus, subaudi se, vel genus. „ Columel. lib. 7. cap. 12. Venus canibus carpis „ vires, animosque degenerat.

Delinquo. Vide Pecco.

Deliro. Lactant. de Opificio Dei cap. 6. Illius „ enim sunt omnia, quæ delirat Lucretius.

Desino artem. Cicero, & Sueton. Tiberio; „ Artem desituros promittentibus veniam dedit.

Despero. Martial. Desperabantur promissi prelia „ Martis. Cic. Srve restitui mur, Srve desperamur: „ idem Attico; Pacem enim desperavi.

Detraho tibi, subaudi, laudem, vel simile aliud. „ Horat. Nec ego illi detrabere ausim Herentem capi- „ ti multa cum laude coronam.

„ [Differt hoc ab illo, subaudi se: nam Differre „ est aliud aliò ferre, dissipare, ut stent locis „ diversis, sive dissent.]

Discumbo. Virg. Stratoque super discumbitur „ estro. Aulus Gellius; discubitum est. Cicero;

Ma.

De verbis falso neutris. 239

Maturè veniunt, discumbitur, „ [subaudi, Cubi-
„ tus.]

Disputo. Disputare rationem; non semel dixit
Cicero, Plaut Aulul. Ubi disputata est ratio cum
argentariis, idem Menech. Ut hanc rem vobis ad
amussim disputem.

Doleo. Ovidius; Tu vero tua damna doles:
„ [idem; Que venit indignè pœna, dolenda venit.
„ Propert. Frigidus Eo me dolet aura gelu. Justin.
„ lib. 12. Ut tactum hominum velut vulnera indo-
„ lesceret.] Stadius; Bellorum extrema dolemus. Ci-
cero; Meum casum doluerunt: idem 4. Tuscul.
Dum modo doleat aliquid, doleat quod lubet. Sueton.
Se quoque respondit vicem eorum dolere. Hic, & in
aliis multis verbis potius videtur deesse accu-
sativus cognatus, & præpositio *causæ*; ut, do-
leo dolorem circa casum tuum. Huc refer illud,
Corydon ardebat Alexin, id est, Ardebat ardorem
de Alexi, vel circa Alexin.

Dormio, Edormio: Adag. Endymionis somnum
dormis. Martial. Tota mihi dormitur hyems. Ci-
cero; Edormi crapulam, & exhalo. Plaut. Amph.
Mane, diem edormiscam unum somnum. In facris:
dormierunt somnum suum viri divitiarum. Terent.
Atque edormiscam hoc villi. Plaut. Ommemque edor-
mirvi crapulam. „ [Catull. Nobis nox est perpetuo
„ una dormienda.]

„ [Dubito. Acon. in 2. Verr. Pedestre iter
„ propter Verris insidias dubitabat. Cicero; Turpe
„ est dubitare Philosophos, que ne rustici quidem dubi-
„ tant: Nihil affirmans, omnia dubitans, restat ut hoc
„ dubitemus, uter Roscium occiderit. Livius 21.
„ Vobis necesse est aut vivere, aut si fortuna dubitabit,
„ in prelio potius, quam in fuga mortem oppetere.
„ Ubi subaudi, dubitationem, id est, si dubia
„ erit fortuna.]

„ [Ebul-

„[Ebullio. Cic. Virtutes ebullire, & sapientias:
 „Dixerit Epicurus, semper beatum esse sapientem,
 „quod quidem solet ebullire nonnunquam. Cato; Ubi
 „ebullit vinum, ignem subaucito, subaudi se. Se-
 „neca in Apocol. Claudius animam ebullit, &
 „eo desit vixere videri.]

Egeo pecuniis, est egeo egestatem à pecuniis,
 „[sive à parte pecuniarum.] Deesse autem
 egestatem; vel ^{re} egere, satis indicat illud Plauti
 Pseud. Quid agiter Calidore? Amaturo, atque ege-
 tur acriter, id est, amatur amatio, egetur ege-
 stas: sæpe enim deest nomen, unde genitivus
 regitur; ut, *tudet me ciborum*; subaudi, *tadium*.
 Sic Livius dixit lib. 26. *Quod vel capitis, vel*
pecuniæ judicasset; subaudi *judicium*. Cato apud
 Agellium; *Vitio vertunt, quia multa egeo*. Varro
 lib. 4. ling. Latin. *Dives à Divro, qui ut Deus*
nihil indiget. „[Sallust. Jug. *Collis magna parte*
 „*editus, & præcepta pauca munimenta egebat.*] No-
 nius Marcellus quum disputat, genitivum poni
 pro accusativo, utitur his exemplis; *Fastidit*
mei, & Argenti indiges. Tu meo periculo di-
 ces elegantissime; *Turpem egere egestatem*. Vide
 Indigeo.

„[Egredior. Sallust. *Raro egressus fines suas*.
 „Servius in Æneid. 2. norat, utrumque dici,
 „* *Egredior urbem, & urbe*. Sed in hoc postero-
 „re subauditur *gressum, vel viam*.]

Emergo. Cicero Arusp. respon. *Tum se emer-
 git, & fertur illuc*: idem 2. *Naturæ Deorum;*
Ut sese emergens ostendat Scorpius alter: „[& 2. *Di-
 vin. Tibi de me cogitanti subito sum visus emer-
 sus*

* *Egredior urbem*] Ellipsis in eo est præpositionis *extra*,
 tanquam si diceretur *egredior extra urbem*. Sic mox *Emi-
 nebat aquam*, pro *em. extra aquam*. Sic *præveni litus*
 dicitur pro *præveni præter litus*.

„sus ex flumine.] Cornel. Nepos in Attici vi-
ra; Quibus ex malis ut se emerferat Terent.
Adelph. Unde emergi non potest. Corn. Fronto in
voce, Emergit se, citat in Sallust. 4. Histor. Ubi
se laniata navigia fundo emergunt. Vide me, te,
se, in Ellipsi.

Emigro. vide Migro.

Emineo. Curtius lib. 4. Jamque paulum moles
aquam eminebat.

Efflo. Cic. de Senect. Odorum qui efflarentur
ex floribus. Ovid. 7. Metam. Vulcanum naribus
efflant eripedes tauri. Virgil. Laetos efflarat honores,
Caesariem, & lumen purpureum. Plin. lib. 36. Fla-
turque follibus, donec rufescat. Ovid. 4. Fall. Exul-
tant comites, furiosaque sibia flatur. Lucret. lib. 5.
Flaret è corpore flammam.

Eo. Virgil. 6. Aeneid. Itque, reditque viam to-
ties. Horat. i. epist. Ire viam, quam monstrat
eques. Virgil. 4. Longam incommitata videtur ire
viam: & 4. Georg. Plaut. Rudent. Tu abi taci-
tus tuam viam. Cicero pro Mur. Redite viam:
eodem duce redibant: ibid. Istam viam dico, inite
viam. Praesto aderat sapiens ille qui inire viam doce-
ret. Sueton. in to honore. Quare quum Maro
dixit; Te consule imbit, deest viam. „[Cum
„legimus, Ire via, subaudimus itum, id est,
„itionem. Lucret. Nec sentimus itum cujusvis-
„cumque animantis. Cicero; Quis noster itus, re-
„ditus, vulcus.]

„[Erro. Cicero; Si erratur in nomine, sub-
„audi error. Ovidius; Immensum est erratas di-
„cere terras. Virgilius; Relegens errata retrorsum
„Littora. Plaut. Scio quid erret. Terent. Tenco
„quid erret.]

Eriumpo. Virgil. Errumpunt portis, subaudi se:
idem Georg. Diversi erumpunt sese radiis. Caesar

Q

2. Ci-

2. Civili; *Portis se foras erumpunt.* Virgilius
 4. Georg. *Et caput unde altus primum se erumpit*
Enipeus. Tibull. 4. *Fontibus ut dulces erumpat terra*
liquores. * Vide, *Erumpo.*

Equitare: Plinius lib. 3. de Camelis; *Atque*
etiam equitantur praelius. „ [Hor. *equitare in arma-*
dine longa, subaudi, equitationem.]

„ [Erubesco. Cic. *Affines te erubescunt; Epi-*
curus voluptates non erubescit. Horat. *Non erubescen-*
dis adurit ignibus. Virgil. *Nostra nec erubuit silvas*
habitare Thulia, pro, habitationem silvarum,

Erufo. Cic. Catil. 2. *Eructant cadem honorum,*
 & in Sacris; *Eructavit cor meum verbum bonum:*
Labia mea eruclabunt hymnum.

Evaso. Sueton. Tiber. *Carmillus me evasit.*
 Virgil. *Gradus evaserat altos:* „ [idem; *Famque*
propinquabam portis, omnemque videbar Evasisse viam.

„ Dictys lib. 2. *Qui primi fuga Græcos evaserant.*
 „ Livius 28. *In loca tuta evasit, subaudi, Viam.*
 „ sicut Virgil. *Nec spatium evasit totum, nec per-*
tulit æthra; id est, non ivit per totum spa-
 „ tium. Lucil. de equo; *Qui colles, camposque*
 „ *gradu perlabitur uno, Omne iter evadit.*] Liv.
 „ *Exercitum casum, evasumque se esse.*

Evadit. Vide *Sedeo,* & supra lib. 3. cap. 1.
 „ [Excedo. Cicero 1. Catil. *Quot ego petiti-*
 „ *ones tuas parva quadam declinatione, & ut ajunt,*
 „ *corpore, excessi;* pro vitavi. Sic legit ibi Ser-
 „ vius. Livius 24. *In agro Tarentino nihil violatum,*
 „ *neque usquam via excessum est.*]

„ *Excello.* Festus; *Recellere, reclinare, & Ex-*
 „ *cellere, in altum extollere:* idem; *Lingua, pro-*
 „ *montorii genus non excellentis, sed molliter in pla-*
 „ *num devexi.* Cato apud Agell. 13. cap. 23.
 „ Ple.

* *Vide Erumpo*] Haud dubie reponi debet *Emergo.*

De verbis falso neutris. 243

„Plerisque solet animus in rebus secundis excellere;
„subaudi se, pro excelli, extolli, efferri. A-
„pulejus ro. de Afino; Nates recellere, pro redu-
„cere, retrahere.]

Exeo. Vide Eo.

Exhalo. Cicero; Convivii crapulam exhalaf-
sent: idem Philip. Edormi crapulam, & exhala.
Virgil. Sevamque exhalat opaca Mephitin: idem
2. Georg. Que tenuem exhalat nebulam. Lu-
cretius 5. Pulveris exhalat nebulam, nubesque vo-
lantes.

Exsulo. vide Veneo, & Vapulo. Exsulo, id est,
extra solum eo. Deest accusativus cognatus.
Euripid Andro. *ὄς ἐγὼ Φύζω Φυζῶς*, id est, quale
exsilium exsulo? * „[Hygin. Fab. 26. Medea
„iterum exsulatur. Dictys lib. 5. Decernitur, An-
„timachus ex omni Phrygia exsulandum.]

„[Faceffere, pro abire, recedere, subaudi, se.
„Plaut. Men. Dictum faceffas doctum. Afran-
„Incis. Multa, ac molesta potin, ut dicta faceffas?
„Titin. Gemin. Ut res suas procul ex adibus fa-
„cessat. Cic. Periculum innocenti faceffere: ut pau-
„lisper faceffant rogamus]

Faveo. Favetur apud Ciceronem sæpe posi-
tum, satis ostendit, Faveo activum esse;
„[Etati illi non modo non invidetur, verum etiam
„favetur. Charifius quidem lib. 5. in Idioma-
„tis linguæ Latinæ ponit; Faveo tibi, & Faveo
„te.] Vide Invideo.

Fastidio. Virgil. Invenies alium si te hic fastidit
Alexis. Liv. Dum nullum fastiditur genus: idem;
pars fastidita. Horat. Fastidire lacus, & rivos au-
sus

Q 2

* Hyginus] Ex his scriptoribus neutiquam petenda, quæ
ad naturam linguæ, & veram verborum significationem
indagandam pertinere volumus, Exsulare haud dubie est
neutrum.

sus apertos, „[Plaut. *Fasidium mei*, * *subaudi*, „*fastidium*.]

Festivo. Ovid. 2. *Metamorph.* *Tum quas induat illa, festinat vestes.* Tacitus de moribus German. *Nec virgines festinantur.* Virgil. 6. *Tunc jussa Sibyllæ, haud mora, festinant jussi.* Apulejus lib. 3. *Sed primo diluculo remedium festinabitur tibi.* „*Dictys lib. 3. Græci cuncta quæ, militia poscebat, „summis studius festinabant*]

Fio inter neutro passiva refertur à Grammaticis, id est, inter monstra. Mihi verbum est substantivum: nam factum est à $\phi\acute{o}\omega$ Græco; unde *fuo* latinum, & postea *fo*. Scaliger lib. 5. de causis cap. 3. A $\phi\acute{o}\omega$, inquit, *Fuo nostrum, & ipsum Fio; Sic autem, ab $\epsilon\upsilon\pi\acute{o}$; Est, ab $\epsilon\sigma\iota$.* Habuit aliquando passivum, Prisciano teste lib. 8. *Postquam diutius fitur: & Græco ritu fiebantur Saturnalia.* Certè infinitum fieri merè passivum videtur: sed, ut dixi, mihi substantivum est; *fio senex*, id est, *sum senex*.

„[*Flagro*. Hygin. Fab. 129. *Jupiter cum fulmine, & tonitribus venit, & Semelen conflagravit.* „*Auctor ad Heren. Quomodo urbs acerbissimo concidit incendio conflagrata?*]

Flo. Vide *Efflo*.

Fleo. *Flere funera*. Ovid. Terent. Andr. *In ignem posita est, Fletur*. Silius 5. *Longo ævo fiebitur*. Ovid. *Fortuna flenda*.

Flius, Græcè $\beta\acute{\epsilon}\omega$. Homer. Odyss. 9. accusativo junxit; $\beta\acute{\epsilon}\omega\varsigma\ \alpha\gamma\lambda\alpha\delta\acute{o}\nu\ \epsilon\upsilon\delta\alpha\sigma\ \kappa\acute{\rho}\eta\eta\ \lambda\alpha\sigma\sigma\ \sigma\omega\epsilon\iota\sigma\ \theta\epsilon\iota$ id est, *fluit limpida aqua fons sub specu*.

„[*Flu*

* *Subaudi fastidium*] Immo potius *Negotium*. *Fasidire* cum Accusativo significat proprie fastidium ostendere, ad conspectum & usum alicujus rei. Atque adeo Accusativus ille non pender à Verbo, licet ex Passivo pateat, seu Passivi Nominativo, ita tamen eum accepisse etiam ipsos Veteres,

De verbis falso neutris. 245

„[Fluſtuat. Lucret. Fluſtuat incertis erroribus
ardor amantum, ſubaudi, ſe. Seneca de vita
beat. Depreheſi in mari Syrtico, modo in ſiccō re-
linguuntur, modo torrente unda fluſtuantur. Sic
in Medea; Ut dubium pelagus fervet, hanc ali-
ter meum cor fluſtuatur.

Fruor. Cato Raſt. Pabulum frui occipito. Ci-
cero pro Milone; Nobis hæc fruenda relinqueret.
Apulejus lib. 9. Beatam illam, quæ tam conſtantis
ſodalis libertatem fruitur.

Fungor libertate, ſubaudi, functionem, vel
fungi. Terent. Ita atiente tute illorum officia ſon-
gere. Tacitus lib. 3. Suprema erga memoriam filii
ſui munera ſongerentur: idem lib. 4. Et hominum
officia ſongi. Varro; Municipis, qui una mu-
nus ſongi debent, dicti. Terent. Hominiſ ſongi,
& temperantis ſongitum officium: idem; Major
ſonius tuus Aſchinus, nec boni, neque liberalis ſon-
ſonius officium viri. Plaut. Moſtell. Tu tibi iſtos ha-
beas turtures, aves, piſces, ſine me alliato ſongi
fortunas meas: idem Amph. Hic munus ſongatur
tuum: idem Trinummo; Cui nihil eſt, qui mu-
nus ſongatur ſuum: ibid. Sequere hæc mea gnata,
ut munus ſongaris tuum. Cic. 3. Tuſcul. Quem-
admodum oculus conturbatus non eſt probe affectus ad
ſuum munus ſongendum. Sueton. Auguſt. Minore
moſteſtia, Senatoria munera ſongerentur. quo in loco
Beroaldus; Accuſativo, inquit, caſu extulit, quod
nos ablativo dicimus. Petus autem eſt, & elegans lo-
quutio; ſicut potior illam rem, pro, illa re, Peteres
dixerunt: Ita ſongor munus, pro, munere. Plaut.
Menec. Paraſitus octo hominum munus facile ſon-
gitur. Vide Utor

Fugio. Lucanus I. In bellum fugitur.

Furere. Virgil. Aneid. 12. Hunc ſine me fu-
rere ante ſiorem. Liv. Et nunc id furere, idem

egre pati. Sed hinc melius deerit *causa*. Vide *Insanio*.

Gaudeo. Terentius Andria; *Hunc scio solide solum mea gavisurum gaudia*. Caelius ad Cic. 8. Famil. Puto ut suum gaudiam gauderemus: ibid. *furit tam garvisos homines suum dolorem*. Catull. *Gaudia, quae gaudeas*. Gellius lib. 9. cap. 9. *Latona gaudium gaudet genuinum, & intimum*. Stadius lib. 9. *Tu dulces lituos, ululataque praelia gaudes*. Cic. *Nihil est neque quod metuamus, neque quod gaudeamus*. Et in Sacris; *gaudeat se tellus tantis illustrata fulgoribus*.

Garrire. Horat. lib. 1. Satyr. 10. *Comis garrire libellos*: idem; *Dum quilibet ille garrivet*. Martial. lib. 1. *Garris & illud, teste quod licet turba*. Garrire libellos, dixit (inquit Turneb.) quasi garrire garritionem.

Germine. Plinius lib. 16. cap. 25. *Quibusdam germinatur germinatio*. Et in Sacris; *terra germinat Salvatorem*.

Gemo. Cic. Attic. lib. 2. *Atque hic status, qui una voce omnium gemitur*: idem; *occulte suum malum gemit*. Virgil. *Nunc Amyci casum gemit*. Cicero pro Sextio; *Accepisset respublica plagam, quam acceptam gemere possit*. Virgil. *Daphni tuum Peneos etiam ingemuisse leones Interitum*. Prudentius Ppsych. *Nec dolcas, quia turpe tibi gemuisse dolorem*. Ovid. *Fortuna gemenda*: idem 13. *Metamorph.* *Non mea mors illi, verum sua vita gemenda est*: ibid. *Teque gemunt, virgo*.

Glaciare. Horat. lib. 3. Od. 10. *Positas ut glaciaret nives puro numine Jupiter*.

» [Gratificare, subaudi, gratiam. Sallust. *Non assentando, neque concupita prebendo peruersam gratiam gratificans.*]

Horreo, horresco. Cic. *Et si omnium conspectum horreo*.

De verbis falso neutris. 247

horreo: idem; *Horreo crimen ingrati animi*: idem; *Deorum tamen numina horrent*. idem; *Ut ipsam vi-
foriam horrent*. Lucan. lib. 1. *Horruit Alcides,
viso jam Dite, Megeram*. Apul. lib. 6. *Cujus to-
tæ provincie nomen horrescunt*. Cic. *Imbecillius hor-
rere dolorem, & reformidare*. Perhorresco semper
habet accusativum.

Hiemare: Plinius lib. 19. cap. 4. *Decoquunt
alii aquas, mox & illas hiemant*: idem libro 9.
Hiemato lacu.

Hulco. Catull. ad Manlium; *Quum gravis
exustos æstus hulcat agros*.

faceo. Virg. *Facet extra sidera tellus, subaudi;
se, vel jacere; ut, jacent sub arbore poma, quia
nihil est quod non agat, & si agit, aliquid agit*.
Vide *Sedeo*, & *Sto*.

„[*Jejunare, subaudi, jejunium*. Zachar. 7.
„*Numquid jejunium jejunastis mihi?*)

Ignosco tibi, subaudi, peccatum; ut, Indulgeo.
Cic. *Hanc culpam ei facile ignoscamus*. Plautus
Amphit. *Pelatis manibus orant, ignoscamus pecca-
tum suum*. Propert. 1. *Jupiter ignosco cætera furta
tua*. Virgil. 4. Georg. *Ignoscenda quidem, ser-
vent si ignoscere manes: idem Culice; Pavium si
Tartara nossent peccatum ignorissæ*. Quintil. in
declam. *Ignoscite malorum periculorum motus; igno-
scite humana discrimina*. Ovid. lib. 1. *Artis; vi-
tioque ignoscitur omni*.

Illuceo. Plaut. *Bacch, Vulcanus, Sol, Dies,
Luna, Dii quatuor scelestiorem nullum illuxere alterum*.
Vide *Luceo*.

Illudo. Virgil. 10. nunc, & *Verbis virtutem illude
superbis*. Terent. *Satis superbe illuditis me: idem
And. Penè illusi vitam filie*.

Impendeo. *Impendet tibi calamitas, subaudi, se;
ut, Nox præcipitat, & ver appetit*. Dicimus
etiam;

etiam; *Impendet homines mors.* Terent. Phormio; *Ita nunc imparatum subito tanta te impendent mala.*

vel
Frau-
dem.

Imponere, pro fallere, dicunt esse neutrum, melius qui concinnavit promptuarium linguæ Latinæ; ait enim deesse, impositionem. Mihi videtur deesse Clitellam. vide Ellips. Clitella

„ [Incipere, subaudi, principium. Terent. Heaut. *Neque quod principium incipiam ad placandum scio.* Plaur. Stich. *Principium quo pacto occipiam, id ratiocinor.* Virgil. *Vix prima inciperat aestas.*

„ [Inclinare. Livius lib. 5. *Cum omnem culpam Sergius in collegam inclinaret: ibid. Neutro inclinata spe. Plebe ad id consilium inclinata.*]

Incubare, quum de avibus dicitur, deest ova; unde, ova incubantur. Plin. lib. 2. Quod si una natura omnes incubaret.

Incumbo. Sallust. 3. Hist. citante Frontone; ut suscinere corpora plerique nequientes, arma sua quisquis instans incumberet: idem; verbo incumbit illam rem.

Indigeo. Vide Egeo. Varro lib. 1. cap. 31. A quo quod indigent potum, poma dicta esse possunt. Potum, habet antiquus codex, ut ait Turneb. [Si quis tamen malit Potui, sicut alii libri habent, ut sit prisca ablativus, pro Potu, oratio per infinita cognata sic supplebitur; indigent indigere potu, sive à potu, hoc est, indigentiam. Vide supra Egeo.]

Indulgeo tibi, subaudi, indulgentiam, vel peccatum. Martial. Indulgent patientiam flagello. Tacitus lib. 1. Cunctaque que Germanicus indulserat. Juven. Se se indulfisse Tribuno. Lucill. citante Nonio: Tu qui iram indulges nimis. Afranius, citante

tante eodem; Male merentur de nobis heri, qui nos tantopere indulgent in pueritia. Sueton. Domitian. Exilium indulfit: ibid. Ut damnatis liberum mortis arbitrium indulgeatis: idem Claudio; Quam essedario indulfisset rudem. quæ verba non intelligens Erasmus in annotatiunculis ad Suetonium, inquit; indulfisset, pro, amiffisset, nisi velis typographi esse lapsum, & emendandum, manu-miffisset. Apulejus lib. 5. Afino; Indulge fructum, & tibi devote animam recrea. Petron. Arbit. Nec diu tamen lacrymas indulfit. Macrobi. lib. 1. Satur. Ferie, quas indulget magna pars mensis fano dicati. Terent. Eunuch. Nimis me indulgeo. Ubi Donatus, Mi; sic veteres, quod nos mihi dicimus: alibi; Te indulgebant, tibi dabant. Vide Ludo, & Ignosco.

Inire viam. Vide Eo.

Ingedior. Ingedi fumonium, Adag. * „[deest gradum, ingressum.]

Inflare sonum, inflare tibias, vela, calamos, & similia trita sunt: & Calami inflantur.

Ingemo. Vide Gemo.

Inservire alicui, subaudi, servitutem. Sed & alios accusativos explicat Plaur. Mostell. Si illum inservibis solun: ibid. Non est meretricum, unum inservire amantem. Cic. Nihil est à me inservitum temporis causa. Plaur. Matrona est, unum inservire amantem. Vide Servio.

Insanio, „[subaudi, insaniam, vel stultitiam.] Horat. 2. Serm. Huic ego vulgum errori similem cantum insanire docebo. Propert. 2. Lynceus ipse meus seros insanit amores. „[Sen. de vita beat. „Hilarem insaniam insanire, & per risum furere.] Horat. Quam me stultitiam insanire putas. Sic enim legit Lamb. Vide Furere.

Q 5

In-

* Deest gradum] Sed & prepositio ~~non~~.

Insuesco. Horat. 1. Serm. *Insuevit pater optimus hoc me, ut fugerem, quem locum contra fidem omnium librorum pervertit Lambinus; ego Turnebo assentior lib. 30. cap. 19. Columella lib. 6. Maxime tamen habetur salutaris amurca, si tantundem aquae immisceas, & ea pecus insuescas: idem 1. Atque ubi ceperunt aliquod incrementum habere, sic insuesci debent, ut in id, cæt. Vide Consuesco, & Assuesco.*

Insulto. Tacit. 4. *Qui nunc patientiam senis, & segnitiam juvenis juxta insultet.* Sallust. *Multos à puertitia bonos insultaverat.* Sic citat Servius 9. Æneid. Terent. Eunuch. *Næ tu istas faxo calcibus insultabis frustra.*

Insisto. Virgil. 6. *Nulli fas casto sceleratum insistere limen.* Ubi Servius; *Insisto illam rem dicimus, non illi rei, quod qui dicunt, decipiuntur, propter.* Insto illi rei. Cicero 3. Orat. *Quanam igitur modo tantum munus insistemus.* Plaut. Milit. *Insiste hoc negotium sapienter: idem Capt. Proinde omnes itinera insistant sua: idem Milit. Quam jam insistas viam.* Terent. Eunuch. *Quem percontor? quam insistam viam?* Stat. Theb. 5. *Summisque insistitur astris.*

Insto huic rei, subaudi, operam, vel insare. Virgil. 8. Æneid. *Parte alia Marti currunqve, rota/que volucres Instabant.*

Interdico tibi ludum, nemo negabit esse acti- vum. Sueton. Domitian. *Interdixit histrionibus scenam.* Livius lib. 34. *Fæminis duntaxat usum purpuræ interdicens?* Quum vero dicitur, vel absolute, prætor interdixit, vel interdixit illi aqua & igni, deest, *Interdictum*, ut sit, Prætor interdixit illi interdictum ab aqua & igni; vel de aqua & igni. Plin. lib. 39. cap. 1. *Interdixi tibi de medicis.* Cicero pro Cecinna; *Prætor interdixit de*

vi hominibus armatis. Dicitur etiam, interdixit illi aquam, & ignem. Cicero pro domo sua; Velitis, jubeatis, ut M. Tullio aqua, & ignis interdicator, deesse interdictum, vel interdiceret, indicat illud Ciceronis de Senectute; Ut, quem admodum nostro more male rem gerentibus patribus, bonis interdici solet. Plinius epist. 76. Carent enim togæ jure, quibus aqua & igni interdictum est. Cicero I. de Finib. Sed id neque feci adhuc; nec mihi tamen ne faciam interdictum puto. Voluptatem interdiceret. Horat. I. epist. Cui sic per vim est interdicta voluptas. Ovid. 10. Metamorph. spes interdictæ. [Nepos Hamilc. Socero gener interdici non poterat.]

Interest. Vide lib. 3. cap. 5.

„ [Invadere, subaudi, invasionem. Plautus Afin. act. 5. sc. 2. In oculos invadi ortimum est. Potest etiam subaudiri viam; ut, Virgil. Tuque invade viam, vaginaque eripe ferrum.

„ Invideo tibi vestem; & Cæli te regia nobis invidet, trita sunt. Cicero; Invidetur enim commodis hominum ipsorum: idem; qui non modo non invidetur, sed etiam favetur. Ovid. epist. Troadas invideo. Cui consonat Horatianum illud in Arte Poët. Ego cur acquirere pauca, Si possim, invidetur. Cicero 3. Tuscul. citat Accium in Menalip. Florem quædam liberum invidit meum? deinde addit; male latine videtur, sed præclare Accius: ut enim videre, sic invidere florem rectius, quam flori dicitur. Nos consuetudine prohibemur, poeta jus suum tenuit, & dixit audacius. Hæc Cicero, aliquanto fortasse superstitiosus, * „ [putans, In-

* Putans invidere &c.] Revera nihil aliud est primitivâ significatione Invid. aliquem quam Intueri aliquem. Sed sicuti sæpe fit, ut generalis vocabuli significatio quasi pro-

Invidere aliquem non aliud esse quam Intueri,
 „ seu, videre in aliquem, cum sit, obliquo,
 „ & maligno oculorum intuitu fascinare ali-
 „ quem; velut ex Catullo discimus, cui, *In-*
 „ *videre & Fascinare idem sunt,* epig. 5. & 7.
 „ Versus proinde Acciani sententia est, quis
 „ florem liberorum meorum fascinavit? Sicut
 „ Virgil. *Nescio quis teneros oculos mihi fascinat*
 „ *agnos;* utque Horatius ait de Invido? Quis
 „ *obliquo oculo mea commoda limat?*] Differunt
 autem *Invideo tibi,* & *Invideo te:* in illo enim
 aliquid semper desideratur; ut, *Invideo tibi,*
 subaudi, *rem aliquam, bona, vel fortunam;*
 aut integram orationem; ut, *Invideo tibi, quod*
bene cantes: in hoc verò nihil potest suppleri.

Intendò, propriè de arcu dicitur; transfertur
 ad alia. *Supplebis igitur, vel arcum, vel ani-*
mum, vel mentem. Horatius; *Si non intendis ani-*
mum studijs, & rebus honestis. Sallust. *Ubi inten-*
deris ingenium, valet. Hinc in sacris: *Deus in*
adjutorium meum intende, subaudi, arcum, vel
mentem.

Irruo. Vide Ruo.

Jurare alicui, vel jurare per Deos, subaudi,
jusjurandum. Cicero 5. Fam. *Magna voce juravi*
verissimum, pulcherrimumque jusjurandum. Cæsar
 3. Civili; *Hoc idem jurant reliqui legati: & sta-*
tim; *Atque idem omnis exercitus jurat.* Cicero
 Attic. *Qui denegat, & juravit morbum.* Ovid.
 2. Metamorph. *Stygias juravimus undas.* Petron.
 Arbitr; *In verba Eumolpi sacramentum juravimus.*
 Et in sacris; *Jusjurandum, quod juravit, cat. ex*
Græco ad verbum; ἱκετο, ἢ ἄρκου.

Ju-

propria evadat speciali usui, sic & huic verbo, quod pri-
 mitus generale fuit, propria sedes data est in speciali il-
 lo intuitu, qui fit cum livore, & fascinatione.

De verbis falso neutris. 253

Fuvat. Vide supra cap. 1. lib. 3.

Laboro. Cicero Attic. *Ad quid laboramus res Romanas?* „[Quid ego laboravi, aut quid egi? Quod sit humanis manibus laboratum.] Euripides Androm. *τι μὲλλον μολοῖς*, id est, quid laborem laboras? Cicero Lentulo; *Laboratur vehementer.* „Virgil. *Arte laboratæ vestes.* Horat. „*Unguentum, quod mea laborant manus.*]

„[Latendum est domi, subaudi Latere, seu latibulum.]

Latro. Lucan. 1. *Flebile sævi latravere canes.* Horat. 1. epist. *cervinam pellem latravit in aula:* idem, Epod. 5. *Senem adulterum latrent Saburane canes.* „[Lucret. *Nil aliud sibi naturam latrare.*] „C. Oppius in vita Africani; *Quod canes neque latrarent eum, neque incurrerent.*]

Liber. Vide Penitet.

Luceo. Plaut. Cas. *Lucebit novæ nuptæ facem;* idem Curc. *Tute tibi puer es lautus, lucet cereum.* Sic dicimus; *præluceat alicui facem, cereum, funalem.* „[Plaut. Perf. act. 5. sc. 3. *Tibi fortuna lucristi, cam faculam allacere volis.*] Vide Illuceo.

Ludo. Terent. Eunuch. *Et quia consimilem jam olim luserat ille ludum.* Horat. 3. Car. *ludum insolentem ludere pertinax.* Sueton. *Trojan luserat turma duplex;* idem; *ludit assidue aleam.* Martial. *Insidiosorum si ludis bella latronum.* Juvenal. *Posita sed luditur arca.* Vide Illudo.

„[Mædeo, subaudi mædere, vel mædorem; sicut „in Clareo, clareorem. Vide Clareo.]

Maneo. Plautus; *Mane me.* Pomponius Mela libro 1. *Postquam in eo, quod convenerat, non manebatur.* Tritum est, *quæ te manent infortunia.* „[Lucret. *Temporis æterni, in quo sit mortalibus omnis Ætas post mortem restat quecumque, manenda.*]

Ma

Mano, Horatius; *Eidis enim manare poetica mella Te solan*. Plinius cap. 13. *in attritu suorem purpureum emanat: idem; manat picem*.

Mansuesco Varro lib. 2. cap. 1. *Sic ex animalibus, quon propter eandem utilitatem, que possent sylvestria deprehenderent, ac concluderent, & mansuescerent. Vide Insuesco.*

Medeor. Terent. Phorm. *Quis, quon res aduersæ sient, paulo mederi possis. Cic. 12. epist. 15. Hæc mederi voluerunt.*

Memini, Recordor, Reminiscor hujus rei, subaudi, *memoriam, vel recordat. onem. Cicero pro Archia; Et pueritiæ memoriam recordari ultimam. Vide Mentis, in Ellipsi.*

Medicor; vel *Medeor*. Plaut. Mostell. *Ego istum lepide medicabor metum. Virgil. 7. Æneid. Sed non Dardania medicari cuspidis ictum Eualus. Ubi Servius; Medicor illam rem, & rei, activè dixit Ovidius, Capillos medicare: & Virgilius 1. Georg. Semina vidi equidem multos medicare ferentes.*

Mereo, pro *milito*, putant esse neutrum; sed deest, *stipendium*, vel potius *Era*; ut sit, *Meruit era sub Cesare. Vide Stipendium, in Ellipsi.*

Metuo tibi, dicunt esse neutrum, nec aduertunt deesse, *malum*, vel *incon.modum*, vel *accusativum cognatum*, juxta Græcum & Latinum proverbium, *ad dicit de dicit de dicit*, id est, *metum inane motus*. Cic. 3. Verr. *Nullam majorem pupillo metuo calamitatem: idem; Sed quon eandem metuam ab hac parte: idem; A me infidias metuant. Seneca epistola 66. Non contremiscamus injurias, non vulnera, non egestatem. Plaut. Metuo meo amori moram: idem Mostell. Servi, qui quon culpa careant, tamen malum metuunt. cat. Virgil. 3. Æneid. Sonitumque pedum, vocem:*

De verbis falso neutris. 255

cemque tremisco : idem Ceiri ; Nunc temere instan-
tis belli certamina dicit. Idem 4. Georg. Utra-
que vis apibus pariter metuenda ; ibid. Sin auram
metues hyemem, subaudi apibus. Plinius lib.
18. Tria namque tempora fructibus metuebant.
In sacris epist. 1. Petri 3. cap. τὸν φόβον ἀν-
τὴν τοῦ φόβου τῆς, id est, *timorem autem ipsorum*
ne timueritis ; vel, *Terrorem ipsorum ne terrea-*
mini, vel *metuatis*. Eadem ratio est de verbo
Timeo, Plinius libro 17. cap. 16. Dant
agris, quibus vini noxam timent. Livius 4. Fa-
mem cultoribus agrorum timentes. Virgil. 2. Æ-
neid. Et quasi sibi quisque timebat. Errat igitur
Valla lib. 3. cap. 45.

Mico. Virgil. Calice ; sanguineumque micant
ardorem luminis orbes. Varro ; Micandum erit
cum Graco, ,, [subaudi, micare digitis.]

Migrare in agrum, subaudi, se. vel migrare,
vel migrationem. ,, [Hyg. fab. 259. Ut in se glo-
,, riam tantam migraret. Turpil. Herara ; Rho-
,, diensis se istuc commigravit jandiu. Liv. 10. In-
,, gressi urbem desertam milites, paucos atate graves
,, inveniunt, relictaque que migratu difficilia, ea
,, diripiunt ; id est, quæ difficulter asportari po-
,, terant.] Gell. lib. 2. cap. 19. Atque ita Cas-
sita nidum migravit. Livius ; Et Romam inde fre-
quenter migratum est. Martial. Migrandum est
mibi, vel illi. Titinnius apud Nonium, in
voce Senium ; Quot pestes, jurgia, senia se semet
hisce migrarunt adibus ?

Militare, subaudi, militiam. Lactant. lib. 7.
cap. ultimo ; Infatigabilem militiam deo milite-
mus. Horatius ; Libenter hoc, Et omne militabitur
bellum in tuæ spem gratiæ.

Miseret. Vide Pœnitet.

Mereo, Cicero 1. Tusc. Quum graviter filii

mor-

mortem moreret: idem ad Terentiam; Sed morer
casum ejusmodi. Tacitus 16. Ut non aliquam mor-
tem morer. * Vide Mereo.

Morari, subauditur se, vel moram Plautus
Merc. Ego me moror. pro quo in Pseud. ut
dies, ego mihi cesso.

Morior. Hebræi dicunt, Morieris mori, ut
Genes. cap. 1. ubi nos habemus; morte morie-
ris. Illud, morte, infinitivus est Hebræis: sic
Hispani; Mala morte mueras. Cic. Moriendum
est, subaudi mori, ut sæpè diximus.

[Nare, subaudi, natatum. Virgil. Cul.
Elysiam tranandus agor delatus ad undam: pro,
tranaturus me]

Nato, subaudi, aquas, vel in aquis natationem.
Martial. lib. 1. sacris piscibus ha natantur unda:
idem 14. Ipsa suas melius charta natabit aquas:
idem 6. Canaque sulphureis nympha natatur aquis.
[Ovid. de Arte; Novit qua multo pisce natan-
tur aque. Hygin. fab. 257. Flumen ita increvit,
ut transnatare non posset.]

Ningitur. Vide Pluo.

Nitor. Virgil. 12. Æneid. Alternos longani-
tentem cuspide gressis.

Navigo. Virgil. 1. Gens inimica mihi Tyrre-
num navigat aquor. Cicero 2. de Finibus; Maria
ambulavisset, terram navigasset. Plinius lib. 2.
Totus hodie navigatur occidentis. [Horat. Unda
omnibus enaviganda.

Noceo tibi, subaudi, noxam, In pandectis tit.
de Noxalibus act. Qui noxam nocuerit, Livius
lib. 9. Atque ob eam rem noxam nocuerunt, Apu-
lejus lib. 1. Metam. Quæ famina cum perinde ac
mul-

* Vide [Mereo] Voluisse crediderim Pereo, quod signifi-
catione neutrali, & usu convenit seu simile est r̄
Mereo.

De verbis falso neutris. 257

multis noceretur, publicitus indignatio percrebuit.

„ [Vitruv. lib. 2. cap. 7. *Petra spissis compactio-
nibus solidatae, nec à tempestatibus, nec ab ignis
vehementia nocentur: & cap. 9. Larici à tineis
non nocentur.*] Vitruv. lib. 2. *Larici à carie, vel
à tineis non nocentur.* Seneca; *Sapient non nocetur,
non à paupertate, non à dolore: idem epist. 103.
Non ne te noceant, sed ne fallant: idem libro 5.*

Controvers. *Dum filium vindico, ubi me gravissi-
me nocere possit, ostendi.* Plaut. Mil. *Fura te non
nociturum esse hominem de hac re neminem: ibid.
Furo per Venerem, & Martem, me nociturum nemi-
nem. Sic enim legunt emendatiores.* Livius 3.
*Qui Deorum quenquam nocuerit. Et in Sacris;
Judica Domine nocentes me. Et Eccles. 27. Re-
linque proximo tuo nocenti te. Βλάπτω σὶ, dicunt
Græci, id est, noco te.*

„ [Nubilare. Varro 1. Rust. 3. *Si nubilare cœ-
perit, subaudi, cælum; id est, nubibus obduci.
Cato rei rust. 88. Ubi nubilabitur, sub tecto
ponito, cum Sol erit, in sole ponito.]*

Nubo. Varro de lingua latina; *Neptunus dici-
tur, quod mare, & terras obnubat, ut nubes cælum,
à nuptu, id est, opertione, ut antique; à quo nuptiæ,
& nuptus dicitur. Hæc ille. Caper de Orthogra-
phia; *Mulier nubet, quia pallio obnubit caput suum,
genasque. Tertull. de velandis virgin. Etiam ve-
latae ad virum adducuntur. Servius Æneid. 11.
Nuptiæ dicitur, quod habentium capita velentur. Ar-
nob. lib. 3. contra gentes; quod aqua nubet ter-
ram, appellatus est, cognominatusque Neptunus. Do-
natus in Hecyram; *Nuptam mecum, quasi tectam,
& opertam uno cubiculo mecum: nubere enim est operi-
ri, tegique, unde & nubes, quod tegere solent cælum,
dicuntur. Virgil. Aristasque comas obnubit amictu.
Illa prima verba Donati, ejus esse genuina***

R non

non credo : nec enim mulier nupta dicitur , quod operiatur in cubiculo cum viro , sed quod faciem , & oculos cooperiret , propter pudorem , quum viro traderetur , quem morem indicat Claudianus ; *Flammea sollicitum prævelatura pudorem.* Lucan. 2.

Non timidum nuptæ leviter tactura pudorem ,

Lutea demissos velarunt flammea vultus. Tunc præterea nubere non est passivum , neque significat operiri , & tegi , sed operire , & regere ; & quum dicit , *illa nupsit regi* , deest *se* , vel *vultum* , vel *oculos.* Columel. in horto ;

Alma sinum tellus jam pandet , adultaque poscens

Semina , depositis cupiens se nubere plantis. hinc *Obnubo* , quod nemo activum esse negaverit. Plaut. Perf. *Hic cum mala fama facile nubitur.* *ἡμεῖς ἡμεῖς* , dicunt Græci , id est , nuptias nubere.

OBIRE munera , & similia , trita sunt : sed quum absolutè dicimus ; *obiit ille* , deest *mortem* , aut *diem* , vel potius *viam* , vel *ire*. Nam omnia composita simplicis accusativum rectè admittunt. Vide *Eo. Terent. Ea obiit mortem.* Vide ibi *Donatum. Virgil. Morte obita. Cicero pro Milone ; Teterrimam mortem obiret.* „ [Sic , * *Exire limen. Terent. Hecyr.* „ *Mater consequitur jam , ut limen exirem , ad genua* „ *accidit misera.*]

Obdormio. Vide *Dormio.*

Ob-

* *Exire limen.*] Integrum est , *exire extralimen.* Nam *Ex* præpositio composita cum Verbis , sequente Accusativo , declarat Ellipsin statuendam a *Extra* , sic *Pro* & *Præter* , *Sub* & *Subter* .

De verbis falso neutris. 259

Obedio Apulejus lib. 10. *Hæc omnia perfacile obedebam.* Livius lib. 4. *Utrique obeditum Di-
ctatori est.*

Obsequor tibi, subaudi, *obsequium.* Terent.
Adelph *obsequor omnia.* Gellius lib. 2. *Quæ-
dam esse parendum, quædam non obsequendum.* For-
tè in iis melius intelliges præpositionem
na.

„[Obsonare obsonium. Plaut. Stich. *Ibo, atque
obsonabo obsonium.*]

Obstrepo. Cicero pro Marcello; *Obstrepit cla-
more militum videntur bellicæ Imperatorum laudes.*
Livius; *Decemviro obstrepebatur.* Virg. Cul. *Hinc
illi geminas ævium vox obstrepit aures.*

Obsto. Cicero 3. Philip. *Nec si non obstat, pro-
pterea etiam permittitur.*

„[Obtrectare, subaudi, *laudem, vel obtrecta-
tionem.*]

Occubuit pro patria, subaudi, *necem, vel mor-
tem.* Sueton. *Voluntariam occubisset necem.* Ci-
cero 1. Tuscul. *Mortem pro patria non dubitavit
occumbere.* Livius; *Qui pugnantes mortem occu-
buisent: idem lib. 3. Honestam mortem occubuisse.*
Itaque *occumbere ferro, occumbere morti, subaudi,
se; vel intelligitur accusativus cognatus. Vide
Mortem, in Ellipsi.*

Officio tibi, deest accusativus cognatus, qui
quum in usu non est, * ad infinitum recurre-

R 2 mus,

* *Ad infinitum recurremus &c.*] Sustinet aliquo modo vi-
cem Nominis, dum loco sententiæ, quæ saltem constru-
tionem aliquam absolvit, adhibetur, & ita usum exhi-
bet omnium pene Casuum. Sed tamen manet Verbum,
& rectionem Verbi retinet. Quapropter si verba vere
sunt Activa, eorum Infinita æque regunt suum Accusati-
vum, ac Finita. Et Analogia vult, ut, sicuti in *Lego*
statuitur Ellipsis Nominativi *Ego, & Accusativi, quo no-*

mus, quod est propriè nomen verbi; ut; *occumbis occumbere*, *Officio officere*, *Pergo pergere*. Cicero I. Orator. *Quod cuiuscunque particula cali offereatur*. Lucret. lib. 2. *Officiuntur, uti cogantur tardius ire*.

Oleo, Cicero; *Ceram, ac crocum olere*. Horat. *Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum*. Martial. *Quod olent tua basta myrrham*. Cicero; *Olent illa supercilia malitiam*. Terent. *Olet unguenta*. Martial. libro 14. *Delicias Nini vos redolet nurus*. Plaut. *Non omnes possumus olere ungenta exotica*. Quintil. lib. 7. *Verba omnia, & vox hujus alumnium verbis oleant*.

Oportet. Vide supra lib. 3. cap. 1.

„[Oppetere, subaudi, mortem, quod sapere]
„Ci.

tetur res, quæ legitur, sic in *Legere* similiter plane agnoscaur Ellipsis cum Accusativi, qui plerumque Infinitum, ut Nominativus Finitum, præcedit, tum alterius, qui semper regitur ab infinito non minus, quam à Finito. Atque idcirco illa Ellipsis Infiniti loco Accusativi, cum suo verbo, foret vere infinita, & proinde ineptana. Nam quicquid ex. gr. post *Officio*, & *Pergo* intelligimus, idem intelligendum post *Offere*, & *Pergere*, & proinde si Infiniti esset Ellipsis in *Pergo*, eadem foret in *Pergere*, & sic vere infinita deberet esse vocabuli ejus iteratio in integra locutione, *Pergo pergere, pergere* &c. Scio quidem, à Plauto dici *Pergo pergere*, sed per Pleonasmum, non vero, ut inde pareat, tò *Pergo* desiderare post se Infinitum suum loco Accusativi, quod semel quidem eum in usum recipere posset non in infinitum; quum sit ex iis Verbis, quæ aliam ac varium requirunt Accusativum, æque ac *Peragere*, unde, nisi si ex *Peririgere* obsoleto, est contractum. Vide infra. *Officio* autem vere etiam est Activum, & requirit vel Accusativum reciprocum, vel incerti negotii, qui est *aliquis*. Ceterum tempore Lucretii videntur dixisse etiam *Officere atque*, quod est *Officere se*, vel *aliquid ob Gr adversus aliquem*. Ille vero hanc locutionem ita accepit, tanquam si iste accusativus regeretur à Verbo in significato impediendi, ut patet ex *Passivis*, quæ inde formavit, quæ de re supra ad pag. 124. &c.

„Cicero exprimit. Virgil. *Quis ante ora pa-*
trum Troja sub manibus altis Conrigit oppetere.]

PALLEO. Propertius lib. I. *Quis te cogebat*
multos pallere colores? Persius; Iratum Euploidem
prægrandi cum sene palles. Quem locum citans
 Turnebus, * ut supra diximus; sic, inquit,
 dixit; ut pallere pallorem. Horatius lib. 3. *Et sca-*
temem bellus pontum, mediasque fraudes palluit audax:
 idem; *Piindarici fontis qui non expalluit haustus.*
 Vide *Æstuo, Metuo, & Pavescio.* Perf. Satyr. 5.
Recuitaque Sabbata palles,

Palpo. Juvenalis; *Quem munere palpat Carus.*
 Ovid. *Pectora præbet palpanda manu.*

Parco tibi; deest accusativus cognatus, qua-
 liscunque sit: nam *parcere alicui rei*, est esse par-
 cum in illa re. Virgil. 10. *Argenti, atque auri*
memoras quæ multa talenta, Natis parce tuis. id-
 que indicat passivum. Cicero 2. Attic. *Nec par-*
citur labori. Livius; *Precantes ut à cadibus, &*
ab incendiis parceretur. Plinius lib. 16. *nec corpori*
ipsi parcitur: & lib. 17. Parcitur vestigiis. Ad-
 mittit & alios accusativos, ut, *peccatum, erro-*
rem, culpam. Gell. lib. 16. cap. 19. *Vitam modo*
sibi ut parcerent Terent. Nihil parcent seni: idem;
Hanc ego vitam parsi perdere? ubi perdere est accu-
sativus. Parcere à sanguine, & cadibus, subaudi,
manum: nam parcere est abstinere; ut, Parcere
pecuniis.

Pareo. Stautius; *Non adeo parebimus omnia ma-*
tri. Gellius lib. I. *Quædam non esse parendum. Si*

R 3

velis

* *Ut supra diximus*] Vide pag. 215. quæque nos ad pag.
 214. notavimus, ubi hanc locutionem explicuimus. In re-
 liquis hujus Verbi exemplis sine hæsitacione intellige præ-
 pos. *κατα*, nisi quod illud Propertii, *multos pallere co-*
lores, eodem modo videatur exponendum, quo ista, de
 quibus egimus pag. 222. 223.

velis in iis deesse præpositionem, non repugnabo, dum accusativum cognatum intelligas; juxta illud Livii lib. 9. *Dicō paretur.* Cicero; *Cui paretur.*

Parturio. Horat. 1. Carm. *Nec parturit imbres perpetuos.*

Vide pag. 221. *Pascitur herbas, & herbis dicimus.* Virgil. 4. Georg. *Pascuntur & arbuta passim: & 3. Pascuntur vero sylvas, & summa Lycæi.*

Parvo, subaudi, parvorem. Tacitus; *Plures bellum parvescere.* Lucanus lib. 7. *Parvere pugnam.* Silius; *Parvescere prodigia.* Tacitus lib. 1. *Nec imperitum adolecentulum, nec seditiosum exercitum parvescerent.* Vide *Pallere, & Æstuo, & Metuo.*

Peccare peccatum, Græcis est tritum; ἀμαρτία αἰμαρτίας. Hinc eleganter legimus in Threnis; *Peccatum peccavit Hierusalem.* Cicero 1. *Naturæ Deorum; Empedocles autem multa alia peccans, in Deorum opinione turpissime labitur: ibidem; Atque etiam Xenophon paucioribus verbis eadem fræ peccat: idem. 1. Officior. Quo in genere in Rep. multa peccantur: idem paradox. Multa peccant.* Terent. *Adelph. Te plura in hac re peccare offendam.* Sallust *Jugurth. Quæ deliquisset, multa fore sperabat.*

Penetrare in ædes, subaudi penetrationem, vel se, vel pedem Gellius lib. 5. *Speluncam natius, in eam me penetro, & recondo.* Plaut. *Trinumm. Quin prius me ad plures penetravi: ibidem; Ne penetrarem me usquam: idem Amphitruo; In fugam se penetrare: idem Menech. Nec hunc intra portam penetravi pedem.* Tacitus lib. 5. *Nihil tamen Tiberium magis penetravit.* „[Lucretius 4. „*Quæ penetrata queunt sensim progignere acerbum.*] *Stat. 4. Sil. Limina penetrata mortis.* Apulejus lib.

lib. 8. Metam. Improvisi conferto gradu se penetrant.

„[Perennare, subaudi se, id est, per annos se conservare. O id, Desunt ars vobis, arte perennat amr. Colum. Ut diutius perennent boves, non confecti vexatione simul operum, & verberum.]

Pereo, compositum ab eo; & ut eo viam dicimus, sic Pereo viam, id est, perficio viam; „[& Pereo iter, est eo per iter. Catul. Qui nunc it per iter tenebricosum, mortis pata. Prop. Per te immaturum mortis adimus iter.] unde pro Mori accipitur; & qua forma dixit Virgilius; Corydon ardebat Ajaxim, sic dixit Plaut. in Trucul. Tres unam percunt adolescentes mulierem, pag. 214.

Vide ad pag. 214.

sicut Catullus; Illam deperit impotente amore.] Plaut. Epid. Hæccine ubi scibit senex, puppis per eunda est probe. Homer. 3. Iliad. Σὺ δὲ κακὸν ὄϊνον ἔλας: id est, Tu autem malam mortem peribis. Vide Obire.

Pergo in urbem., subaudi, iter, vel Pergere: nam apud Plautum tritum est; Pergo pergere: ut in Pseud. Pergitis pergere? „[Terent. Phorm. Domum ire pergam. Ubi Donatus; Hoc nos ellipticōs dicimus, Domum pergam.] Cic. in Acad. Itaque confestim ad eum ire perreximus: „[idem; Quæ cum ita sint, Catilina, perge quo cepisti, supple, iter: sicut Ter. Hec. act. 1. sc. 2. Pergam quo capi hoc iter] Liv. Triginta navium classe ire obviam hosti pergit. Sallust. Jugurth. Igitur Carthagine duo fratres missi maturare iter pergere. Cicero in Arato; Post hunc ore fero Capricornus vadere pergit: idem Attic. Pergo prætedita. Livius lib. 22. Pergit deinde ire sequentibus paucis. Virgil. 6. Æneid.

Vide ad voc. Officio.

Observans quæ signa ferant, quo tendere pergant. R 4 C-

Cicero I. de divin. Si ire perrexisset. Valerius Flacc. lib. 4. Argon.

Contra omnes validus tenui discrimine remis.

Peregere iter. Græc. Πήγ' ἰέρου, id est, pergit ire.

„[Est autem *Peregere*, factum ex *Peragere*, five
„perficere, agere usque ad finem. Horatius;

„*Ambo propositum peragunt iter.* Ovid. *Et bre-*

„*vius, quam nos, ille peregit iter.* unde Tacitus,

„*Perge e aliquid, pro conari dixit.* Annal. I.

„*Prosperè cessura quæ pergerent.* Vide infra sub

„initium libri quarti.

Pertææt. Vide *Pænitet.*

„[*Pertinet*, subaudi, se; sicut, *Quò tendant*
„*ista verba?* vel *quò pertinent?* Vide *Tendere.*

Piget. Vide *Pænitet.*

Plango. Ovid. 13. *Metamorph.* *Consuetæque*
peñora plangis: idem; *Plangitur,* & *repidans ad-*
stringit vincula motu.

Placeo. *Placit.* *Trinum.* *Si illa tibi placebit,*
placenda dos quoque est, quam dat tibi: idem;
Forma placita est. „[Cicero; *Dolabella valde de-*

„*sideranti volo placere, nec video quid.* Rectè er-

„*go dixeris;* * *Placebo tibi hanc rem.* Terent.

„*And. Postquam me amare dixi, complacita est tibi.*

„*Et Hecyr. prol. He ubi sunt cognita, placita*

„*sunt.]* Ovid. 2. *Fast.* *Est virtus placitis absti-*

„*nuisse bonis.* Horat. 4. *Carm.* *Quod spero, & pla-*
ceo, si placeo, tuum est.

Plaudo, pro accusativo cognato alios etiam
recipit. Virgil. 6. *Æneid.*

Pars pedibus plaudunt Chæreas, & carmina di-
cunt. Statius I. *Sylva.* *Aquas plaudere natatu:*
idem

* *Placebo tibi hanc rem*] Si verbum hoc esset vere
Activum, foret potius ex illis, quæ Accusativum sibi
reciprocum postulant, licet per Ellipsin plerumque omis-
sum.

idem 5. *Nec fratrem cestui virides plausere Theramnia.*
 „ [Ovid. *Quaque ibis, manibus circumplaudere tuo-*
 „ *rum.*] Cicero Attic. Propter viciniam malona
 * *nec victoria quidem plauditur.* Quidam emen-
 darunt, *victoriae*; sed utroque modo passivum
 est. Cicero de Oratore; *Nemo pedem supposit*
in illo iudicio Martial. 12. *Pulvereumque fugax hip-*
podromon ungula plauisit.

Pluere. Cæsar Scalig. cap. 9. *Ineptiunt au-*
tem, qui, Pluit, & huiusmodi, putabant autode-
zera, quam tamen sit abstruam verissimum. Pluit
 sanguinem, & lapides, dicimus in historiis; &
 terra compluta est. Hæc ille. Apulejus lib. 1.
 Florid. *Totum istud spatium, qua pluitur, & nin-*
gatur. Adag. *Asinus compluitur*; itemque; nec
 compluitur, neque sole adurit. Plaut. *Quam mihi*
amor, & cupido in pectus perpluit meum. Hæc re-
 fer omnia verba quæ dicuntur naturæ. Propert.
 lib. 2. ad Cynth. *Sollicito lacrymas depluit à*
Siplylo.

Pœnitent me peccati, † nihil aliud est quam pœ-
 R 5 na

* *Nec victoria quidem plauditur.*] Edidit Victorius & alii,
victoriae. Sed utrumque ferri queat. Et eadem ratione
 ac jure Cicero potuit dicere, *Victoria plauditur.* quo O-
 vidius, *tu circumplaudere.* Scilicet ostendimus supra pag.
 224 ex abusu has locutiones ortas, qui fecit, ut Ac-
 cusativus figurate & elliptice exponendus acciperetur pro
 eo, qui proxime à Verbo regatur, atque ita in Nominati-
 vum Passivi converteretur. Hinc etiam factum, ut di-
 catur ex. gr. *plangi pectus,* & *homo,* seu *mor. hominis;*
Plui & *Rari* terra, quæ pluvia irrigatur, & ipsa aqua,
 quæ celo demittitur: *Sulari mel,* & *Vitis;* & similiter
 multa alia.

† *Nihil aliud est, quam &c.*] Immo vero Elliptica hæc
 locutio supplenda est hoc modo: *nec vitium peccati me pœ-*
nitet. Sicuti pro eo quod Plautus dixit, *Hæc conditio me*
non pœnitet, potuisset utique dixisse, *hujus conditio,* sed
 non aliter, quam ut intelligatur *res vel negotium.* Ma-
 gister

na tenet me peccati. Plaut. Stichus, scena 1. *Et me quidem hæc conditio nunc non pœnitet.* Accius apud Agell. lib. 13. cap. 2. *Neque id sane me pœnitet.* Igitur illa quinque verba, *Miseret, Tædet, Pudet, Piget, Pœnitet*, propriè activa sunt; ut, *piget me hujus rei*, id est, pigritia hujus rei piget me, vel tenet; & in passiva legimus, *error pudendus; Magister non pœnitendus; & verba pigenda dixit Ovid.* „[cujus etiam est in „epist. Didon. *Causas habet error honestas. Adde „fidem, nulla parte pigendus erit.*] Terentius Adelph. *Facite quod vobis lubet: idem Phorm. Quare obsecro ne plus minusve faxit, quod nos postea pigeat.* Plaut. *Casina; Ita nunc pudeo: idem Menech. Adolescens quæso loquere tuum mihi nomen, nisi piges.* Vide supra caput I. de personalibus libro 3. Livius lib. 1. *Sub haud pœnitendo magistro.* Seneca lib. 1. de ira: *ira tædet que invastit.* Sætonius Augusto; *Pertæsus ignaviam suam: idem; pertæsus morum perversitatem.* Terentius; *Nonte hæc pudent?*

* *Potior.* Plautus *Afin.* *Fortiter malum qui pati-*

gister non pœnitendus, error pigendus &c. ex abusu sunt. At *pertæsus ignaviam* manifeste dictum in significatione passiva per Ellipsin præpos. *æolgi.* Nam sicuti Active diceretur, *Tædet me ignavis*, vel *ignavis*, scil. negotium, sic Passive item *pertæsus sum* ob ignaviam

* *Potior.*] Nullus dubito verbum hoc natura sua, & vera significatione esse passivum. Scilicet *potior* significavit olim se vel alium compotem reddere alicujus rei, argue ita *potiri* idem est, quod compotem fieri, nec recipere potest Accusativum aliter, quam per figuram Ellipticos, si recte res perpendantur. Certe Activum fuisse significationis illius, & olim in usu, patet ex Plauti *Amphitr. I. 1. 22. Qui fuerim liber, cum nunc potior pater servituti*, h. e. fecit ut habeam servitutem, seu ut sim in servitute. Respondet ei Passivum *Potitus servituti* apud Festum. Et similiter Pl. *Epid. IV. 1. 5. Gnata mea hostium est potita.* h. e. re-

situr, idem post potitur bonum. Terentius; Hi^c potitur gaudia: idem; sine labore patria potitur commoda. Lucretius lib. 5. Quorum unus Homerus Sceptra potitus, cat. Ovidius 9. Metamorph. Nec tamen est potienda tibi. Cicero I. Tuscul. Sic ad decem milia annorum gentem aliquam urbem nostram potituram putent. Pacuvius, citante Nonio; Regnum potior, conjugem marito inferis. Siffenna libro 4. Historiar. Omnia que diximus loca statim potitus: idem; hostes loca superiora potiti.

Præsideo. Tacit. lib. 3. Que ubi cognita P. Vel-
 lejo, is proximum exercitum præsidebat, Alarios equi-
 tes, ac leves cohortium mittit in eos: idem I. 4. Et
 haud spernenda illic civium, sociorumque manus littora
 Oceani præsidebat.

„Prandeo, subaudi prandium, vel cibos. Ho-
 „ratus; Si pranderet olus patienter: idem; Lu-
 „sci-

h. e. redacta est eo, ut sit penes hostes, seu in hostium potestate. Eodem modo se res habet in *Compositus*, *ri*. Pl. Rud. IV 2. 6. *qua piscatu me uberi composuisti*, h. e. *compositum* fecit. Ibid. I. 3. 12. *Ita hic suis locis composita sum*, h. e. *compos eorum facta*, in iis sum. Atque ita, si vera omnium significatio posset indagari, immo & absque eo, si modo animus adtenderetur, pleraque, que creduntur deponencia, possent forte etiamnum redigi in ordinem passivorum. Certe sic mox *proficiscor* vere est passivum & *proficisco*, quod olim adhibitum fuit, æque ut illud, unde proxime deducitur, *proficiscor*, tum similia *despicio*, *ficesco* &c. subintellecto pronomine reciproco. Ut adeo *proficiscor* passive idem significet, quod Active *proficisco* *me*: plane ut *Reverto* passivum responderet activo *Reverto* *me*. Sed sicuti sæpius dicebatur olim simpliciter *Reverto*, quam *Reverto* *me*, & *Ficesco*, quam *Ficesco* *me*, sic eodem pronomine per Ellipsin omisso occurrit apud Veteres magis *proficisco*, quam cum pronomine. Pl. Mil. Glor. IV 8. 19. *Obsecro locum completi, priusquam proficisco*. De origine hujus Verbi, & natura significationis vide etiam Georg. Henr. Ursinum cap. 9. Observ. Philol.

Vide ad Egrebior.

scimias soliti impenso prandere coemtas. Sic coenare coenam. Vide Caena.

Vide ad Ambulo. Procedo in urbem. subaudi iter, vel viam. Cæsar 1. Gall. Jam processerant viam tridui.

Propero. Virgil. 4. Æneid. Anna vides toto properari littore circum: ibid. Hæc pater Æoliis properat dum Lemnius oris. Horat. Hoc opus, hoc studium parvi properemus, & ampli. fortè nã
„[Propert. Quod si forte tibi properarint fata
„quietem. Dictys lib. 1.] Plaut. Aul. Nunc domum properare propero. Mortem per vulnera properare. Virg. 9. Æneid. Hinc delubra occulta celeritate properantur. Tacit. lib. 1. Inoffensum iter properaverat. Juven. Satyr. 3. Hæc inter pueros varie properantur. Virgil. Properate iussa.

Proficiscor, subaudi viam, vel iter. Propert. lib. 3. Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas. Fest. Pomp. Profecturi viam, Herculi, aut Sancio sacrificabant.

„[Prorumpo. Virgil. atram prorumpit ad æthera nubem.]

Provo. Vide Ruo.

Provideo. Vide Prospicio. „[Cæsar 6. Gall. Rem frumentariam providet, castris idoneam locum deligit.] Terent. Adelph. Que si non astu providentur, me, aut herum pessum dabunt.

Prospicio tibi, Provideo tibi, subaudi utile, vel commodum. Livius; Qui sedem senectuti vestre prospiciunt. Vide supra, Consulo, & Utile, in Ellipsi.

Pudet. Vide Pœnitet. Martial. Sed si te non pudet istud, Hoc saltem pudeat Galla negare nihil. Apul. lib. 7. Quaquam nec istud puduit, me cum meo famulo factum conservum. Plaut. Casina; Ita nunc pudeo, atque ita nunc paveo. Terent. Hæc non te pudet? Lucanus; Semper metuit, quem sevis pude-

pudabant supplicia Terent. *Quem nec pudet quicquam.* „ [Ovid. 4. Fast. *Nec gener est nobis ille* „ *pudendus ait*]

Pugno, subaudi *pugnam*; Græcè *μαχίζω μάχισθαι*.
Plaut. Pseud. *Priusquam istam pugnabo pugnabo.*
„ [Nepos Hannib. *Hac pugna pugnata Romam* „ *profectus est.*] Cicero pro Muræna; *Ex omnibus pugnis, vel acerrima mihi videtur illa, quæ cum rege commissa est, & summa contentione pugnata.* Catull. *Pro qua mihi sunt magna bella pugnata.*
Hor. 3. Car. *Et pugnata sacro bella sub Ilio.* Plaut. Men. *Nec sero veniam de pugnato pralio:* idem Amph. *Et ac illic est pugnata pugna.* Vide Lamb. lib. 2. Oda 6. Lucil. citante Donato in Adelph. *Vicimus, ô socii, & magnam pugnavimus pugnam.* Cicero pro Roscio; *Quod à vobis hoc pugnari video.* Horatius 4. Carminum; *Pralia pugnare:* idem; *Si quis bella tibi terra pugnata, marique.* Sallust. *Quæ negotia multo magis, quàm pralium malè pugnatum à suis, regem terrebant.*

QUADRARE. Horat. *Et quæ pars quadrat acervum.*

Quiesco, Apulej. lib. 9. *Metam.* *Post multum æquidem temporis, somnum humanum quievi.* Et esse activum *Quiesco*, satis indicat passivum illud Terent act. 4. sc. 2. Andr. *Quibus quidem quam facile poterat quiescere, si hic quiesceret.* „ Plaut. Most. *Tu quiescere hanc petere, quasi* „ *dicat, quiesce petitionem hujus rei;* idem „ Mil. *Potin, ut hominem mihi des? quiescas co-* „ *tera*] Vide *Dormio*, & *Requiesco*.

Queror Cæs. 3. Civil. *Calamitatem, aut propriam suam, aut temporum queri.* Plaut. Aulul. *Pauperiem meam conqueror.* Vide *Conqueror*.

RECORDOR. Vide *Memini*.

Redire. Vide *ire*, & *Obire*.

Re-

Redoleo. Vide *Oleo*.

Redundo. Ovid. 3. Trist. *Si ve redundatas flumine cogit aquas:* Et 6. Fast. *Amne redundatis fossa mædebit aquis.*

Refert, idem est quod *refero*. Vide librum 3. cap. 1.

Regno, subaudi, *regnum*; Græcè βασιλείην βασιλείαν. Horatius; *Et regnata petam rura Phalanto*: idem 3. Carm. *Et regnata Gyro Bactra parent.* Virgil. *Acri quondam regnata Lycurgo.*

Regredior, subaudi, *gressum*. Ennius, citante Nonio; *Qui nunc incerta re, atque morata gradum regredere conare?*

Reminiscor. Vide *Memini*.

Requiesco. Virgil. *Et mutata suos requierunt flumina cursus*: idem in *Ceiri*; *Quo rapidos etiam requiescunt flumina cursus.* Calvus in *Jo*: *sol quoque perpetuos memini requiescere cursus.* Salust. *Paulum requiescit militibus.* Propertius libro 2. Eleg. ultima, ex Scaligeri correctione; *Quamvis ille suam lassus requiescat arenam*: ibidem; *Antepenult. Jupiter Alcmenam, geminus requieverat Arctos.* Vide *Quiesco*.

Resideo. * *Residere pœnitentiam*, dixit Plinius, pro

* *Residere pœnitentiam.* Ridiculus ille est error Torrenii, & qui eum sequuntur, Sanctii atque Ang. Buchneri, in explicandis & construendis verbis Plinii, dum putant Accusativum *pœnitentiam* regi à participio *residens*; quod potius ab illo regitur, quum Accusativus ille pendeat à verbo *exprimere*. Sensus enim est, voluisse artificem *exprimere*, tum *furor* in Athamantis, quando præcipitabat filium, tum *eiusdem pœnitentiam*, quum jam residebat postquam præcipitabat filium. Furor est in præcipitante, pœnitentia in residente. Neutraliter ergo hic ponitur *residere*, at vero *residere ferias* active dicitur, sed ea ratione, qua *asturo annum*, *vivere Bacchantia*. Vide supra ad voc. *asturo*. In Ciceronis loco, ut sensus sit verbis congruus, legerim cum Salmasio ad Pl. Epid. III. 4. *quia residentur variis*, scil. feriæ.

De verbis falso neutris. 271

pro, sedendo agere, lib. 34. cap. 14. Aristonidas ar-
sifex quum exprimeret vellet Athamantis furorem,
Learchum filium precipitare volens, & precipitato
illo residentis poenitentiam. Sic emendat ex anti-
quis Levinus Torrentius, Plaut. Capt. act. 3.
Venter, gutturque residenti esuriales ferias, pro,
sedendo agunt, Cicero de leg. 2. Denicales fe-
rias appellat, quibus residensur morsui; quod sci-
licet sedendo mortuis feriarentur.

[Resisto, Dictys lib. 2. Neque amplius resisti
adversum eos poterat]

Resurgo, Vide in Surgo.

[Revertere, subaudi, se, Cicero; Legati re-
inorata reverterunt, Lucretius de Injuria; At-
que unda exorta est, ad eum plerumque revertit.]
[R deo, subaudi, risum, Cicero 7. Fam.
epist. 26. Ni videamus, & λωτα σαρδάνιος, id est,
risum Sardonium.]

Roro, Plinius lib. 17. cap. 10. Si roraverit
quantulumcunque imbrem, Ovid. Scribimus, &
lacrymis oculi rorantur abortis: idem 3. Factor.
Mollis erat tellus rorata mane pruina: idem 2. de
Ponto; Roratas rosas, Et in Sacris; Rorate caeli
desper, & nubes pluant justum, Vide Pluere.

Ruo, subaudi, ruinam, Terentius; Quid si
nunc caelum ruat? Ubi Donatus supplet, se, qui
accusativus exprimitur in compositis, Horat.
4. Carmin. Multa proruet integrum cum laude vi-
ctorem, Terentius Adelph. Vide ne ille huc intro se
irruat: idem Eunuch. Illic omnes prorunt se
foras, Catull. ad Manlium; Nam mihi quam de-
derit duplex Amabundantia curam Scitis, & in quo
me corruerit genere, Virgil. 12. Ruet omnia latè:
& 2. Georg. Et ruit atram Ad caelum picea crassus
caligine nubem, Horat. lib. 2. Satyr. 5. Unde Di-
vitiis, arisque ruam dic angur acervos? Terent.
Adelph.

Refo.

Adelph. Ceteros ruerem, agerem, tunderem, & profternerem, Plaut. Rudent. Corruere druitias, id est, congregare, Lucr. 5. Quum mare permotum ventis ruit intus arenam, Virgil. 1. Georg. Cumulosque ruit malè pinguis arena, subaudi agricola. Livius 8. Ut fermè fugiendo in media fara ruitur Apul. 1. Florid. Et quarit quorsum potissimum in pradam superne sese ruat fulminis vice, M. Varro; Spica corruuntur in corbem.

Rutilo. Valer. Maxim. lib. 2. cap. 1. Capillos cinere rutilarunt. Plin. lib. 28. Gallorum hoc inventum rutilandis capillis, Liv. lib. 37. Coma promissa, & rutilata. Tacitus lib. 20. Grinis propexus, & rutilatus.

SALTO. Ovid. 5. Trist. Carmina saltantur theatro: idem 2. Trist. Et mea sunt popule saltata poemata saepe, Horatius 1. Serm. Pastorem saltaret uti Cyclopa rogabat. Juvenal. Chironomon Ladam molli saltante Batyllo Eurip. Androm. vide eg. mds'ous, id est, Saltationem saltans, [Quo modo Scipio Æmylianus apud Macrobius 2. Sat. 10. dixit; Quam saltationem impudicus servulus saltare non posset]

Sapio. Plaut. Ego meam rem sapio. Perf. Quum sapimus patruos: idem; neque demorsos sapit ungues. Ennius apud Ciceronem; Qui sibi semiram non sapiunt, alteri monstrant viam.

Satisfacio, est, facio satis, ut, satis accipio; ubi Satis, pro accusativo est. Nihilominus tamen Cato Rustic. cap. 149. dixit; * Donicum pecuniam satisfeceris.

Satago. Vide lib. 2. cap. 3. in Rectione genitivi.

* Donicum pecuniam satisfeceris? Duo hic sunt Accusativi, quorum alter manifeste additur per Ellipsin præpos. non quod ad, quam præcis illis scriptoribus frequentissimam fuisse, sæpius diximus.

De verbis falso neutris. 273

Servio servitatem, tritum fuit, à Græcis sumptum, δσλίου δσλίου. Cicero in Topicis; Quorum nemo servitatem servavit: idem pro Mur. Si servitatem servient. Quinctil. Servus est, ut antiqui dixere, qui servitatem servit. Plaut. Aulul. Nam qui amanti hero servitatem servit: idem Trinum. Tuis servovi servitatem imperiis: ibid. Tibi servitatem servire: idem Milit. Nam ego jamdiu apud hunc servitatem servio. Liv. lib. 40. Qui servitatem servissent. „ Turpil. Quæ mulier volet sibi suam amicum esse deintem, modice, „ & parce ejus serviat cupidines.] Cic. 1. Offic. „ Ut communi utilitati serviat. Martial. lib. 2. Non bene, crede mihi, servo servitur amico. Sen. de Tranquill. Assuecimus canare posse sine populo; & paucioribus servis serviri. Ex his exemplis bene intellectis, * extirpantur verba, quæ isti fingunt impersonalia passivæ vocis, & simul verba neutra. Vide, Inservio.

Sedeo. Prisciani verba sunt hæc ex lib. 18. de Imperson. construct. Nam quum dico curritur, cursus intelligitur; & fedetur sessio, & ambulatur ambulatio, & evenit eventus, & similia. quæ res in omnibus verbis etiam absolutis necesse est ut intelligatur; ut, vivo vitam, ambulo ambulacionem, sedeo sessionem, curro cursum. Vide Curro.

„ [Sibilo, subaudi sibilum, vel alium accusativum. Horat. Populus me sibilat, ac mihi, „ plaudo ipse domi.]

Sitio. Ovid. 1. Fast. Quo plus sunt potæ, plus
S si-

* Extirpantur verba] Immo vero ex his exemplis probatur, veteres sicuti multa alia promiscue usurparunt, etiam Verba nonnulla tum in activo, tum in Neutrali sentia & constructione adhibuisse. Vide quæ disputavi ad voc. Ambulare.

stuntur aque. Et, ut *Sitis sitim*, vel *stire* dicendum erat, sic per translationem dixit Cicero lib. 3. ad Q. Frat. *Neque sitio honores, neque desidero gloriam*: & 5. Phil. *Sanguinem nostrum stiebat*.

Somnio. Plaut. Rud. *Mirum, atque inscitum somniavi somnium*. Sueton. Galba; *Somniavis speciem Fortunæ, cæx*.

„[*Solvere*, pro, *solvere navem*. Vide Ellisim, *Navem*.

Sono. Virgil. *Nec vox hominem sonat*: idem Culice; *Sonat liquorem*: „[& 7. *Æneid. Verberaque insonuit. Ubi Servius; pro, verberibus insonuit, aut, per verbera.*] *Perfius; Sonat vitium percussa maligne fidelia*. „[*Ovidius 4. Trist. Io. Hic ego finitimis quamvis circumsoner armis. Pedito ad Liviam; Tales halcyonum ventosa per æquora questus Ad surdas tenui voce sonantur aquas*]

Spiro, vel *expiro*. Arnob. lib. 1. *Nunquid, suas animas expiraverunt venti? Apulejus de mundo; & Quum movetur, spirat illos spiritus. Ovid. 3. Metamorph. Deam spirat mulier. Virgil. Comæ divinum vertice odorem spiravere. Horatius 3. Carm. Quod spiro, & placeo tum est.* „[*Propert. qui nunc magnum spiramus amantes.*] „[*Stillabit amicis ex oculis rorem, Horatius in Arte: Sicut idem; Manare poetica mella.*]

Stipulari stipulationem l. 3. §. 1. D. jud. fol. 1. 42. §. ult. D. solut. matri.

Sto. Plin. in epist. *Standum est epistolis Domitiani*. *Vide pag. ni Vox in dus, a, um, non potest esse nisi à verbis regentibus accusativum; ut, vivendum 206 & est, subaud, vivere. Plaut. Pseud. 7. Quid 225 at tur? P. Statur hic ad hunc modum, id est, statur stare, vel statio.*

Stu.

De verbis falso neutris. 275

Studeo. Horatius; Hoc studet unum. Cicero de reditu suo; Quum vero literas studere cepit. Plaut. Mil. Magis metuant, minus has res studeant. Cicero Philip. 6. Unum sentitis omnes, unum studetis: idem de Finib. Illud quod studet, facere possit ornatus: idem Tuscul. Hec quum disputant, haec student. Ter. Quin tu hoc potius stude. [Cum ergo legis; Studere alicujus, vel alicui, pro, studiosum esse, subaudi, studium. Poeta, vetus apud Ciceron. 3. de natura Deorum; Qui te nec amet, nec studeat tui.]

Stupeo. Virgil. Pars stupeat inrupta donum exitiale Minervae. Petron. Arbit. Ceterum dum ego omnia stupeo.

* Subire onus, molestiam, manus, trita sunt. Pomp. Mela de quodam Specu; Et quo magis subitur obscurius. Vide Eo.

[Subsistere. Livius 9. Praepotentem armis Romanum acies subsistere nulla, nec castra, nec urbes poterant.]

Sudo. Virgil. Et durae quercus sudabunt roseida mella: idem; Pinguis corticibus sudant electra myricae. Statius 5. Theb. Gelidiorve labor sudatus in Aemo. Quintil. Et vigilandae noctes, Et in sudata veste durandum.

Succedo. Fronto in verbo, Succedo illam rem, citat Sallustium in 3. hist. Muros successerant. Vide Cedo.

Succenseo. Gellius lib. 16. cap. 11. Pfillos re aquaria desectos eam injuriam graviter Austro succensisse. Aristoph. in Pluto; μεμψιν dixasav μεμψο-

S 2

* Subire onus &c.] Sic mox succedete muros. Intellige autem in his *subitor*, ut in verbis cum *pra* compositis, & accusativum habentibus, praeter cum ex compositis, *extera*.

accus *Summ*, quæ sonant, Hanc accusationem accuso, vel succenseo, vel expostulo.

„[Sufficere, pro satis esse; sicut in contrario ejus, *Deficere*, subaudiri potest se; ut enim Cæsar dixit; *Tela militibus deficient*, similiter dici potest, *Sufficiunt*, quod est, quasi præbent se in aliorum deficientium locum; nam & Virgil dixit; *Satis humorem tellus sufficit*: „& , *pecori frondem*, *Pastoribus umbram sufficere*, „pro, præbere.

Superfedere. Agell. lib. 2. cap. 29. *Operam superfedemus*. Livius 6. *Rebus divinis superfederi iussum*.

„[*Suppeditare*, sumitur pro abundare, aut non deesse; est tamen Activum. Cicero in „*Catil*. *Omnibus rebus cmissis*, * *quibus nos suppeditamur*, *eget ille Senatu*, *equitibus*, *urbe*, *arario*. Livius; *Manubias vix in fundamenta fani suppeditare*, id est, suffecere, satis fuere. Cic. „*Cui si vita suppeditavisset*, *consul factus esset*, subaudi „se.]

Suppeto. Sallust. de Rep. *Alibi quidem quæ mens suppetit*, *eloqui non dubitabo*. „[Curt. lib. 7.

„*Alimentis congestis*, *quæ tantæ multitudini vel per biennium suppetere*, subaudi se.]

Supplico. Plinius lib. 13. *Iliacis temporibus nos supplicabatur thure*. Cicero 2. Agra. *Voluerint populo supplicari*.

Supplodo. Vide. *Plaudo*.

Sur.

* *Quibus nos suppeditamur*] Legitur in Cicerone *suppeditamur*, hoc, ut videtur, sensu: quibus rebus, seu quarum ope nos facile subministramus necessaria huic bello: plane ut Terent. Heaut. V. 1 57 *Si illi pergo suppeditare summittis* Pl. Afin. II. 3. 17. Itaque hercle jam clamore ac stomacho non *pergo labori suppeditare*. Est autem verbum hoc revera Activum.

De verbis falso neutris. 277

Surgo, „[subaudi me, vel corpus, vel surgere,
„ aut surrectionem.] Valer. Flacc. 5. Surgitur in
somnos. Juvenal. Satyr. 4. Surgitur, & misso
proceres exire jubentur Consilio. „[Plaut. prologo.
Pseud. Exporgi melius est lumbos, atque exsurgere:
„ idem extrema Epidico; Lumbos surgite, atque
„ extollite. Livius 7. Mucrone surrecto, pro, sub-
„ lato, sursum erecto: nam surgere factum est ex
„ surrigere; sicut apud Horatium; surpuerat, pro,
„ surripuerat.]

Suspiro. Tibull. lib. 4. Quod si fortè alios jam
nunc suspirat amores. Horat. lib. 3. Od. 2. Illum
adulta virgo suspiret &c.

TACEO. Perf. Dicenda, tacendaque calles,
Plaut. Mil. Taceo te. Terent. Eunuch. Nec hoc
quidem tacebit Parmeno: ibidem; potest taceri hoc.
Ovid. 2. Amor. Amor tacetur in medio mari. Te-
rent. Adelph. Ignotum est, tacitum est, creditum est.
Mart. in princip. Fucinus, & pigri taceantur stagna
Neronis. Cicero; Multa tacui.

Tedet. Vide Pemitet.

Tendere in urbem, subaudi, cursum, vel iter,
vel se. Virgil. tendere iter velis; iter ad naves ten-
debat Achates: idem; Et gressum ad mania tendit.
Plaut. Pseud. Tenes quorsum hac se tendant, que lo-
quor: „[Et Cist. Qui est qui recta platea cursum
„ huc tendit suum? Sen. sidera contrarium mundo in-
„ tendunt iter. Hirr. de bello Afric. Faustus,
„ Afraniusque iter in Hispaniam intendebant.] Virgil.
Ceiri; Nam qua se ad patrium tendebat semita limen.
Vide Eo.

Timeo. Vide Metuo.

Titillo. Horat. Ne vos titillet gloria. Cic. Fin.
Si ea voluptas esset que quasi titillaret sensus: idem
Offic. Hominum multitudinis levitatem, & volupta-
tem quasi titillantium.

Tono. Virgil. *Tercentum tonat ore Deos.* Plin. *præf. Quanto tu ore patris laudes tonas.*

„Trajicio. Valer. Maxim. lib. 5. cap. 1. *Naves ut prospicerentur, quibus se tuto in Africam trajiceret.* Cic. *Marius parva navicula in Africam trajectus est.* Brutus ad Cic. *Alpes se trajicere* Plancus ad eundem; *Exercitum Rhodanum trajicere.*]

„[Transmitto. Cicero; *Grues maria transmittunt, subaudi se: idem; Cæsar in Africam transmissit: & Transmitti mari supero.*]

Triumpho. Gellius lib. 2. cap. 11. *Triumphavit triumphos novem.* Cicero 2. *Offic. Et ex ea urbe triumphari.* Horat. 3. *Carm. Medis triumphatis.*

Tremo, Tremisco. „[Propert. *Et domus in altæ te tremis Arabia.* Horat. *Unde periculum, fulgens contremuit domus Saturni veteris.* Propert. *Nec tremis Ausonia Phæbo fugate dapes.*] Vide *Metuo.*

„[Turbo. Plaut. *Bacch. Nunc adest exitium illo, turbat equus lepide ligneus, subaudi turbas: sicut ibid. quas meus filius turbas turbet.*]

VACO. Val. Max. lib. 4. cap. 3. *Deinceps his vacemus, quorum animus aliquo in momento ponendi pecuniam nunquam vacavit.* Locus est obscurus etiam doctis; * sed deest, *Vacationem, ut*

* *Sed deest vacationem*] At *vacatio* alicujus rei vel muneris significat immunitatem, & concessum otium ab aliquo negotio, sicuti id ex innumeris exemplis constat. Atque ita qui *vacasse* nunquam *vacationem* ponendi pecuniam in aliquo momento, dicuntur, forent homines avari, qui nunquam cessaverint aut immunes fuerint ab illo pecuniæ estimandæ studio: contra quam sensit Valerius Max. qui abstinentes seu pecuniam contemnentes commemorare istic vult. Si ergo locus Valerii est integer, intelligendus positus erit *Dativus Negotio* quod certe vocabulum sæpissime

ut si dicas; Nunquam vacas studendi, subaudi, vacationem. ut Cicero loquitur.

Valeo, subaudi, *valetudinem*, quæ si nobis non esset, valere non possemus, ut nec vivere sine vita. Plaut. *Perla*; *Quid agitur Sagaristio? ut valetur?*

Vaporo. Virgil. II. *Et templum thure vaporant: & alibi; vaporatas aras*. Horat. in epist. *Lævam discedens curru fugiente vaporet.*

Vapulo. Verbum hoc non solum Grammaticos omnes, sed etiam Quintilianum conturbavit, qui lib. 9. cap. 3. *Neutro-passivum*, ut ipsi loquuntur, esse putavit. Omnes mihi videntur hujus verbi etymon, significationem, & constructionem ignorasse. *Vapulo* ductum est à Græco ἀπολλύω, *pereo*; vel ab ἀπολήγω *peribo*, *Peri*, vel *Vapula* sæpe reperias apud Comicos in futuro imperandi, atque etiam, *plora*. Vide in *Antiphrasi*, *Viola*. * Significat igitur *Vapulo*, malè ploro, vel doleo. Est etiam *Fultuarium* accipere. Græco proverbio dicebatur, *capas edere*, vel *plorare*, quum significabant, se aliorum minas non curare. Vide Petr. Victor. lib. 13. Var. cap. 12. & *Adag. capas edere*. id latine dicitur, *Vapula*. Sæpe

S 4 pè

me per Ellipsin omisum est ante Genitivos. Vide supra II. 5. & quæ istic Notata

* Significat igitur *Vapulo* &c.] Immo vero, quum derivetur à Gr. ἀπολλύω, ut recte sentit Sanctius, & ulterius confirmavit G. H. Ursinus cap. 3. extr. significat potius *pereo*, male mulcor. quapropter Varro recte *Vapula pro peri* positum ait apud Festum. Atque ita apud Ter. Eun. *Si ad rem conferet, vami bit*, significat, non contemnitur &c. Ut Sanctius, sed male mulcabitur, malum habebit. Et hinc idem in *Adelphi verberat* & *vapulare* opponit tanquam relata aliquo modo, quod ad significationem. Quin *vapulare peculium* dicitur Plaut. Stich V. 5. 12. quum magnam accipit cladem.

pè apud Plaut. & Terent. Servi vocati ab heris suis, respondent, *Vapula*, quum non existiment se id heris dicere. „[Plaut. Perfa; „quid herus faciet mihi? Verberibus cædi iusserit, com- „pedes imponi? *Vapulet*, ne sibi me credat supplicem „fore. *Væ illi*. *Mibi jam nihil offerri potest, quin „sim peritus*. Terent. Eunuch. *Usque eo illius „ego magnifica verba ferre possum, verba dum sint; „verum si ad rem etiam conferet, vapulabit*, id est, „contemnetur, pili non fiet, in malam rem abire iubebitur.] Et idem esse *Vapulare*, quod dolere, aut plorare, declarat eleganter proverbium, *Vapula Papyria*. quod proverbium ex Festo integrum adducam, quoniam Erasmus, quia corruptum, & decurtatum legerat, minus explicavit; *Vapula Papyria*, inquit, in proverbio antiquus fuit, de quo Sinius Capito sic refert, tum dici solitum esse, quum vellet minantibus significare, se eos negligere, & non curare, fretos jure libertatis. Plaut. in *Fœnerati*; *Heus tu*, in *Barbaria*, quod dixisse dicitur liberta suæ patronæ, ideo dico, *Libertas salve*, *Vapula Papyria*. In *Barbaria*, est in Italia. *Ælius* hoc loco *Vapula*, positum esse ait pro *Dole*; *Varro*, pro *Peri*, teste Terentio in *Phorm*. *Non tu manes? S. Vapula*. *P. id tibi quidem jam fiet*. & Plaut. *Curcul*. *Redditi an non mulierem, priusquam te huic meæ macheræ objicio mastigia? S. Vapulare ego te vehementer jubeo; ne me territes*. *Haëtenus Festus*. „[Verè autem Varronem, „*Vapula*, per *Peri*, interpretari, ex hoc altero „Plauti loco apparet *Curcul*. sc. ult. *Ego te vehementer perire cupio, ne me nescias*.] * Nec dici-

* Nec dicitur Latine.] Et vide quæ hic Scioppius & nos supra ad pag. 7. disputavimus. Verba antiqui Rhetoris potius ex Quintiliano explicanda quam contra; Es utrius-

citur latinè, *Pueri vapulant à præceptore*, quod passim inculcant Grammatici, uno tantum Quinctiliani testimonio freti, qui libro 9. cap. 2. Sic, inquit, *ut testis in reum rogatus an ab reo fustibus vapulasset, & innocens*, inquit. Sed hoc dictum aut Quinctilianus non intellexit, aut locus depravatus est; nam Tullius Ruffianus antiquus Rhetor in figura Apophasi, sic citat: *Et testis interrogatus ad reo num fustibus vapulasset, innocens*, inquit. Hæc vera lectio, & interpretatio est, non quæ ex Quinctiliano citatur. „[Seneca tamen extrema Apocolo- „cynthosi sic loquitur; *Producat testes, qui illum „viderant ab illo flagris, ferulis, colaphis vapulantem.* „Et quidni dicatur Vapulare ab aliquo, sicut „Perire ab aliquo? Propert, lib. 2. Eleg. 27. „*Solus amans novit, quando periturus & à qua Morte.* „Ovid. *Discipulo perii solus ab ipse meo.* Plin. *Periit ab Annibale.*]

Veneo. In hoc verbo negotium nobis faceffit idem Quinctilianus, cujus testimonio Grammatici freti audent dicere; *Servi veniunt à mangone*, * quod ineptissime latinè dicitur. Verba Quinctiliani sunt lib. 12. cap. 1. Certè *Fabrieius Cornel. Ruffinum, aliqui & malum civem, & sibi*

S 5 ini-

utriusque verba convenient optime, si in Rhetore distinguatur post interrogatus.

* *Quod ineptissime Latine dicitur*] Immo vero satis recte, & duplici quidem ratione. Nam *Servi à Mangone*, sunt servi in ditione ac Domino Mangonis, Et sic utique eodem profus modo dicitur *amare mulierem à lenone* Pl. Mil. Gl. II. 2. 5. *Quæque à milito hoc hominem vidit in nostris regibus.* Ter. And. III. 1 3 *Ab Andria est ancilla hæc.* Sed & *veniunt à Mangone* recte dicitur, & significat opera Mangonis veniunt, seu Mango vendit eos, Plane sicut cap. seq. leges. *Marsesit ab Austro, dolet à sole caput, A vento munda sumet.* Et similiter Gell. V. 14. *A vitio studioque ostentationis fit loquaciore.*

inimicum, tamen quia utilem sciebat, ducem imminenti bello, palam Consulem suffragio suo fecit, atque id mirantibus quibusdam respondit, à circe se spoliari malle, quàm ab hoste venire. Hæc ille, cui accedere non possum in hac phrasi, ab hoste venire. Dicitum Fabritii sic effertur; Malo compilari, quàm venire; & ita citatur à Cicerone 2. de Orator. Venio itaque fit ex venum, adverbio, & eo, is; ut, Ire pessum, ire venum, mittere pessum; mittere venum. Si tamen contendas posse dici, Servi veneunt à Cicerone, non significabis, Ciceronem vendere, sed alium, volente, aut jubente Cicerone, id est, à parte Ciceronis. Sic Plautus dixit; Ubi sunt, qui amant à lenone. Denique ridiculi sunt, qui verba Neutro passiva excogitarunt. „[Venum
„tamen videtur esse accusativus nominis Ven-
„num, cum Tacitus dicat, Venio exercere. Ita-
„que in Venio ire, venum dare, Venio asportare,
„Venio ducere, subauditur ad, quasi ad merca-
„tum. Apulejus lib. 9. Præconis voce venui me
„subjiciunt.]

Ventilo. Juvenal. Ventilet æstivum digitis sudantibus aurum. Martial. lib. 3. Et æstivanti tenuis ventilat frigus concubina.

Venio ad urbem, subaudi viam, vel iter, „[vel
„accusativum cognatum, adventum, seu ve-
„nire, Hæbræorum more; ut Habac. 2. Veni-
„re veniet, & non tardabit. Pro quo vetus inter-
„pres, Veniens venit.] Ovid 1. Fast. seu quod ad
usque decem numero crescente venit. Horat. Ventum erat ad Vestæ. Apul. lib. 9. Quam veneramus viam capeffit.

„[Vereor, subaudi vereri. Plaut. Bacchid.
„Hic vereri perdidit, id est, verecundiam. Ci-
„cero; Quos non est veritum in voluptate sum-
„mum

De verbis falso neutris. 283

num bonum ponere. Hinc dicimus, prisci in usu fuisse, Veretur me, pro, verecundia, seu pudor me afficit, sicut Pudet me: & sicut Vereor, postea dici coepit, similiter veteres Pudeo dicebant.

Vescor. Tacit. in vita Agricola; Eo ad extremum inopie venere, ut infirmissimos suorum, mox forte dultos vescerentur. Plinius lib. 8. cap. 10. Ideo si caprinum jecur vescantur: idem 10. Arves nonnullae vescuntur ea, quae rapuere pedibus. Et lib. 11. Qui Absinthium vescuntur. Tibull. lib. 2. Sic usque sacras innoxia laurus vescar. Vide Utor.

Vigilo. Vide Dormio, & Sudo, [Liv. 10. Tota nocte vigilatum esse.] Ovid. Noctes vigilantur amarae: idem 1. Trist. Aspicias illic positos ex ordine fratres, quos studium cunctos evigilavit idem. Propert. 3. Eleg. 13. Nox vigilanda mihi.

Vivo. Terent. Nam ego vitam duram, quam vixi usque adhuc. Plaut. Epid. Vitam ut vixissent olim in adolescentia: idem Amph. ut profecto vivas etatem miser: in Poenul. Per quem vivimus vitale aevum: Merc. Qua causa vitam cupio vivere: [Et Persa; Faciam ut mei memineris, dum vitam vivas] Cic. de Senect. Tertiam enim etatem vixerat. Ovid. jam tertia vivitur etas. Quintil. Qui vitam beatam vivere volet, philosophetur oportet: idem lib. 3. Accusatoriam vitam vivere. Ovid. Vivitur extituo melius. Cicero lib. 13. epist. 28. Tum studia illa nostra, quibus ante delectabamur, nunc etiam vivimus. [Juvenal. Qui Curios simulant, & Bacchanalia vivunt, pro, vitam per bacchanaliorum tempus vivi solitam.] vide Deگو.

Ululo. Lucan. 1. Ulularunt tristitia Galli. & Centum ululata per urbes.

[Vomo. Plaut. Rud. act. 2. sc. 6. Pulmoneum nuntis velim vomitum vomas.] Utor,

Vide pag. 209.

Vide ad pag. 214. Vide ad v. A. Sino.

Utor. Terent. *Mea bona utantur*: idem Adel. *Mea, quæ præter spem evenere, utantur sine*. Plaut. *Agri. Cetera quæ volumus, uti, græca mercamur fide*. Cato Rust. de villico. cap. 142. *Quomodo villicam uti oportet*: idem; *vicinas, aliasque mulieres quam minimum utantur*. Charif. lib. 5. *Utor hac re nos dicimus, apud veteres autem, & Utor hanc rem dictum*. Nonius Marcell. citat Turpilium in *Pedeo; Nuptias abjeci, amicos utor primores viros*. Lucil. Satyr. *Quem metuas sæpè interdum, quem utare libenter*. Vide *Abutor*.

C A P. IV.

De Verbis passivis, contra omnium Grammaticorum opinionem.

Sæpe quidem Grammatici, nunquam tamen ita egregiè delirarunt, quam in verborum passivorum deliramentis tradendis: ajunt enim, * rem, quam vocant agentem,

^a *Rem quam vocant agentem &c.*] Non adeo iterum delirant in ea quidem sententiâ Grammatici priores, qui censuerunt, quando rem agentem in passiva locutione exprimi necesse erat, tunc istis modis exprimi debere seu solere. Et vellem ostendisset Sanctius, quo alio modo aut ratione efferendam existimaret, nisi forte existimaverit quod videtur, rem agentem plane nullam in passiva locutione habere locum, dum mox hanc artis suæ regulam memorat. *Passivum verbum nihil præter suppositum desiderat*. Id quod ego sane miror in Sanctio, cum cap. 2. hujus libri ipse dixerit ex Aristotele, *in omni actione esse alterum quod agat, alterum quod patitur*: & certe passio multo minus concipi queat sine ejus Auctore, h. e. sine Agente, quam actio cujuscunque significationis sine patiente, cum multorum verborum actio non transeat in patientem, passio vero vix ulla sit, nisi quæ profecta ab agente. Verum quidem, quod passivum verbum ni-

hil